

corp
CLD

Memòria de Responsabilitat
2016

soriguē

Carta de la presidència

Ana Vallés

Presidenta Grup Sorigué

Com a presidenta de Sorigué, em sento especialment satisfeta amb la presentació de la memòria de sostenibilitat de CLD, incorporada al nostre grup el març de 2016.

El procés d'integració de CLD a la nostra companyia ha estat modèlic, eficaç i àgil, gràcies a les excel·lents condicions prèvies i a la positiva disposició dels equips humans. Totes les parts involucrades preveiem que aquesta integració seria profitosa, fet que ha estat constatat ràpidament.

El nostre grup té una sòlida trajectòria en matèria de sostenibilitat, que es veu reflectida en el nostre model integrat de negoci que cobreix tot el cicle productiu: des de l'extracció d'àrids a les nostres graveres, l'elaboració de productes asfàltics, la gestió del cicle de l'aigua, fins la gestió integral de residus amb criteris sostenibles, i el cultiu en camps d'oliveres i cereals. Som una empresa conscient de la nostra relació amb les persones i els territoris on actuem, la nostra vocació de retorn a la societat és part de la nostra identitat. Aquest compromís s'impulsa a través de la Fundació Sorigué, creada l'any 1985, que realitza activitats en l'àmbit social, educatiu i cultural.

Coincidint amb el relleu generacional en la direcció de l'empresa, impulsem el 2015 el primer pla estratègic plurianual corporatiu, sota el lema "Créixer fent créixer". Aquest pla té com a objectiu garantir un creixement sostenible de l'empresa, amb el convenciment de que aquest només és possible si ajuda a créixer a tots els nostres grups d'interès.

Carta de la presidència

Ana Vallés

Presidenta Grup Sorigué

Aquest pla estratègic s'articula a través de tres eixos, les persones i el desenvolupament del talent; l'impuls de la innovació com a garantia de futur; i la nostra aposta per la sostenibilitat i el retorn.

En paral·lel al nostre procés de canvi, la societat en el seu conjunt ha donat decisius passos en matèria de sostenibilitat en múltiples àmbits. Per citar els més rellevants, la declaració d'Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni de l'ONU, a la qual la nostra empresa s'hi ha subscrit, l'agenda de creixement intel·ligent de la Comissió Europea, Europa 2020, i la crida "Ciutats per una Economia Circular" que es va realitzar a París el 2015.

En tots aquests casos s'aposta per un creixement intel·ligent, amb una economia basada en el coneixement i la innovació; per un creixement sostenible, que promogui una economia que utilitzi eficaçment els recursos, més competitiva; i per un creixement integrador, que fomenti una economia amb un alt nivell d'ocupabilitat que redundi en la cohesió econòmica, social i territorial. No pot haver-hi major coincidència amb la nostra filosofia.

En aquest context, el gener de 2017, l'empresa del grup ACSA, Obras e Infraestructuras, S.A.U. ha rebut el certificat AENOR de Responsabilitat Social conforme a l'estàndard internacional IQNet SR10, que acredita com empresa socialment responsable, que aposta pel bon govern i la millora. El nostre compromís es podria dir que s'ha aconseguit amb aquesta certificació a la resta de les nostres empreses, entre elles CLD, perquè som conscients que la seva activitat està intrínsecament lligada a la sostenibilitat de les ciutats.

Carta de la presidència

Ana Vallés

Presidenta Grup Sorigué

Corporació CLD, amb més de 85 anys de dedicació a la gestió de serveis urbans, és un dels primers operadors mediambientals de Catalunya. Amb una plantilla al voltant de 1.000 treballadors repartits en 18 centres de treball de Catalunya i Andorra, donen servei de recollida i neteja viària a 2,3 milions de persones en 57 municipis.

Sabem que la seva alta eficiència es basa en el seu afany per aconseguir l'excel·lència a través de la investigació i de la tecnologia al servei de la preservació del medi ambient i del benestar de la ciutadania. Aquesta marcada responsabilitat social, herència del cooperativisme dels seus orígens, dirigeix la seva activitat. A l'actualitat, el 25 per cent de l'accionariat són antics socis cooperativistes.

El nostre compromís és mantenir aquest impuls i fer-lo públic amb la publicació periòdica –de caràcter biennal– d'aquesta memòria.

Lleida, 9 d'octubre de 2017

Sobre aquesta memòria

Amb la voluntat de realitzar un exercici de transparència i de comunicació cap als diferents grups d'interès, CLD ha elaborat la seva primera Memòria de Sostenibilitat. Per donar més fiabilitat al document, aquesta memòria ha estat elaborada de conformitat amb els estàndards **Global Reporting Initiative (GRI)**: opció essencial, i ha estat verificada externament per l'empresa auditora **AENOR**. L'informe de verificació d'aquesta auditoria es pot consultar a l'apartat "Informe de verificació" d'aquesta memòria.

Aquesta Memòria recull tots aquells avenços i accions realitzades durant l'any 2016. Amb l'objectiu de seguir reportant sobre els **aspectes ambientals, econòmics i socials** de l'organització i els seus impactes, CLD es planteja elaborar la Memòria de Sostenibilitat de manera periòdica, amb caràcter biennal.

Per tal de donar resposta a tots els dubtes així com obtenir el feedback dels grups d'interès, es posa a disposició el contacte de Miriam Porres, Responsable de Responsabilitat Social i Compliment: **m.porres@sorigue.com**.

La nostra organització

Qui som

CLD és una empresa dedicada a la **gestió de serveis urbans** que compta amb més de 85 anys d'experiència en el sector, fet que el converteix en un dels primers operadors mediambientals de Catalunya.

CLD, formada per les societats Corp. CLD SUTR, SL (en endavant **CLD SL**) i Corp. CLD SUTR, UTE (en endavant **CLD UTE**), presta serveis a 2,3 milions de persones repartides en 57 municipis de Catalunya i Andorra.

Els àmbits d'actuació de CLD són els següents:

- La prestació dels serveis de neteja tècnica i neteja pública.
- Inspeccions amb CCTV, i manteniment de xarxes de sanejament.
- Jardineria.
- Transport de residus perillosos i no perillosos segons codi de transportista T-3591.
- Prestació de neteja de pintades i cartells.
- Neteja viària i servei de recollida de residus urbans.
- Recollida, transport i classificació (centre de transferència) de residus sòlids no perillosos.

A CLD oferim un servei de qualitat i excel·lència a 2,3 milions de persones de 57 municipis de Catalunya i Andorra.

D'una banda, **CLD SL** presta totes les tipologies de serveis enumerades a l'apartat precedent a Ajuntaments, Consells Comarcals i altres organismes públics o públic/privats, si bé també opera de manera minoritària en el sector de clients privats. D'altra banda, **CLD UTE** és una empresa creada per a prestar els serveis de neteja viària i recollida de residu sòlid urbà per als districtes d'Horta-Guinardó i Nou Barris (Zona Nord) de la ciutat de Barcelona, segons contractació indirecta en règim de concessió, de la gestió i execució de serveis de neteja de l'espai públic, i de recollida de residus municipals a la ciutat de Barcelona, així com el transport de residus procedent del servei de neteja i de recollida als centres de tractament.

L'impacte directe en el benestar dels ciutadans i les ciutadanes fa que a CLD tinguem un gran compromís i responsabilitat en proporcionar un **servei de màxima qualitat i eficàcia**, tenint en compte en tot moment la **preservació del medi ambient**.

Aquesta vocació de servei i aposta per la responsabilitat social, herència del cooperativisme dels orígens de l'organització, són els pilars que conformen la filosofia i els valors de CLD, influint en totes les nostres activitats, i a tots els grups d'interès amb els que ens relacionem.

A març de 2016, CLD s'incorpora a Sorigué, grup empresarial referent en els sectors de la tecnologia i l'enginyeria de l'aigua, els serveis, la construcció i els materials.

Amb aquesta operació, que s'emmarca en el Pla Estratègic de l'organització, Sorigué aposta pel creixement sostenible a través de la **diversificació, la innovació, el desenvolupament i la captació de talent**. Com a conseqüència, al gener de 2016 Sorigué va incrementar la seva plantilla en més del 50% i va augmentar el seu EBITDA en més de 10 milions d'euros aquest any.

CLD en xifres

Nombre total d'empleats

CLD SL **921**

CLD UTE **1.799**

Vendes netes

58.127.000 €

Flota

Més de **482** vehicles

Nombre total d'operacions

CLD SL
Nombre total de clients **347**

CLD UTE
Serveis de neteja viària **52.873** jornades

Recollida domiciliària **33.439** jornades

Capitalització total

Fons Propis
[Capital + reserves + resultat exercici] **21.478.000 €**

Deute
[Passiu Corrent + Passiu No Corrent] **26.869.000 €**

Capitalització total **48.347.000 €**

Centres de treball

18 centres
16 Catalunya
2 Andorra

Municipis on es presten serveis

57 municipis
50 Catalunya
7 Andorra

Ciutadans beneficiaris de serveis

2,3 milions de ciutadans

Missió i visió

Com a empresa que forma part del Grup Sorigué, CLD compartim la mateixa missió, visió i valors que el Grup:

Missió

Aportar valor als nostres clients, col·laboradors i empleats, a través del nostre compromís social i basant-nos en els nostres tres eixos: talent i coneixement (persones), innovació i posicionament.

Visió

Ser el grup empresarial de referència en les nostres àrees d'activitat, pel nostre compromís de crear valor sostenible. "Créixer fent créixer".

Els nostres serveis

Al llarg de la seva trajectòria, CLD s'ha anat adaptant a les necessitats canviants del mercat, apostant sempre per la **investigació, la formació especialitzada i la millora tecnològica** perquè estigui al servei del benestar dels ciutadans i de la preservació del medi ambient.

L'empresa ofereix els següents serveis:

Serveis urbans

L'activitat principal de CLD des de la seva fundació com a cooperativa d'escombriaires l'any 1930, és el **sanejament dels nuclis urbans**. Actualment els serveis urbans consisteixen en:

- Recollida selectiva de residus.
- Escombrat viari manual, mecànic i mixt.
- Rec viari manual i mixt.
- Neteja viària amb vapor.
- Neteja de graffiti.
- Neteja de platges.
- Neteja i manteniment de contenidors.
- Gestió integral del clavegueram.
- Buidat de papereres.
- Manteniment de zones verdes.
- Assessorament tècnic en plans de recollida de residus i neteja viària.

Serveis a la indústria

D'una banda, CLD treballa en la gestió de residus, satisfent les necessitats de transport, tractament, valorització i gestió de residus industrials, a la vegada que assessora a la indústria a preservar el medi ambient.

Paral·lelament, CLD, actuant amb la marca Hidrojet®, amb més de 35 anys d'experiència en el sector, centra la seva activitat en la neteja tècnica industrial i pública de sistemes de clavegueram, depuradores, dipòsits, decantadors, basses, inspecció i reparació de canonades, etc.

Implantació geogràfica

CLD, amb seu principal a l'Hospitalet de Llobregat, té presència en un gran nombre de municipis d'arreu de Catalunya i d'Andorra.

Catalunya (Habitants)

• Barcelona	1.608.746
• Mataró	125.517
• Santa Coloma Gramenet	117.153
• Vilanova i la Geltrú	65.972
• Esplugues	45.733
• Santa Perpètua de Mogoda	25.556
• Molins de Rei	25.359
• Masnou	23.119
• Consell Ccal. Del Baix Llobregat	*22.443
• Consell Ccal. Conca de Barberà	*20.220
• Cardedeu	18.158
• Sant Celoni	17.540
• Montornès del Vallès	16.218
• Montgat	11.621
• Pallejà	11.348
• Santa Maria Palautordera	9.194
• Cervelló	8.861
• Sentmenat	8.700
• Arenys de Munt	8.638
• L'Ametlla del Vallès	8.337
• Santpedor	7.520
• Gelida	7.238
• Collbató	4.396
• Sant Climent de Llobregat	4.024
• La Palma de Cervelló	3.000
• Monistrol de Montserrat	2.867
• Castellví de Rosanes	1.807
• Gualba	1.426
• Santa Maria d'Oló	1.054

Andorra (Habitants)

• Govern d'Andorra	77.281
• Comú d'Escaldes-Engordany	14.521
• Comú d'Encamp	12.338
• Comú de la Massana	10.076
• Comú de Sant Julià de Loira	9.379
• Comú de Canillo	4.826
• Comú d'Ordino	4.687

Implantació geogràfica de CLD

Font: Idescat. Dades 2016

*Indica el nombre d'habitants dels municipis en els que CLD dona servei, que no són tots els municipis del Consell Comarcal.

El Sistema Integrat de Gestió de CLD

Des de la seva fundació, CLD ha mantingut una especial cura per prestar serveis que satisfacin plenament les expectatives dels seus clients i del conjunt de la societat.

Aquesta filosofia irrenunciable ha permès a CLD assolir i consolidar la posició capdavantera que ocupa dins del sector mediambiental català, promovent un creixement equilibrat, sostingut i sostenible.

Així, amb l'objectiu d'avançar en la millora contínua i pel compromís que té amb els seus treballadors i treballadores, la ciutadania i l'entorn, CLD compta, des de 2010 amb un **Sistema Integrat de Gestió** sòlid que incorpora la Gestió de la Qualitat (**UNE EN ISO 9001:2015**), la Gestió Ambiental (**UNE EN ISO 14001:2015**) i la Gestió de la Prevenció de Riscos Laborals (**BSI OHSAS 18001**). La **Política de Prevenció, Qualitat i Medi Ambient** regeix el dia a dia de l'organització i posa de manifest aquesta responsabilitat.

El procés de millora contínua que determina la implantació i evolució del Sistema Integrat de Gestió porta a CLD a fer noves passes endavant en qüestions ambientals, obtenint la **certificació EMAS (declaració ambiental)** en data 2015 per a tots els serveis de CLD UTE, i per als serveis de neteja viària, recollida domiciliària i neteja de pintades en el cas de CLD SL. Així mateix, a data de gener de 2016

s'obté la certificació segons la norma **ISO 14064-1** (càlcul de la petjada de carboni) referent a tots els serveis que CLD executa per a l'Ajuntament de Barcelona i pel Port de Barcelona.

Paral·lelament, el febrer de 2015 CLD UTE obté el **Distintiu de Garantia de Qualitat de Flotes de Vehicles**, i el gener de 2016 el **Distintiu de Garantia de Qualitat de Parcs de Vehicles**, atorgats per la Direcció General de Qualitat Ambiental (Generalitat de Catalunya).

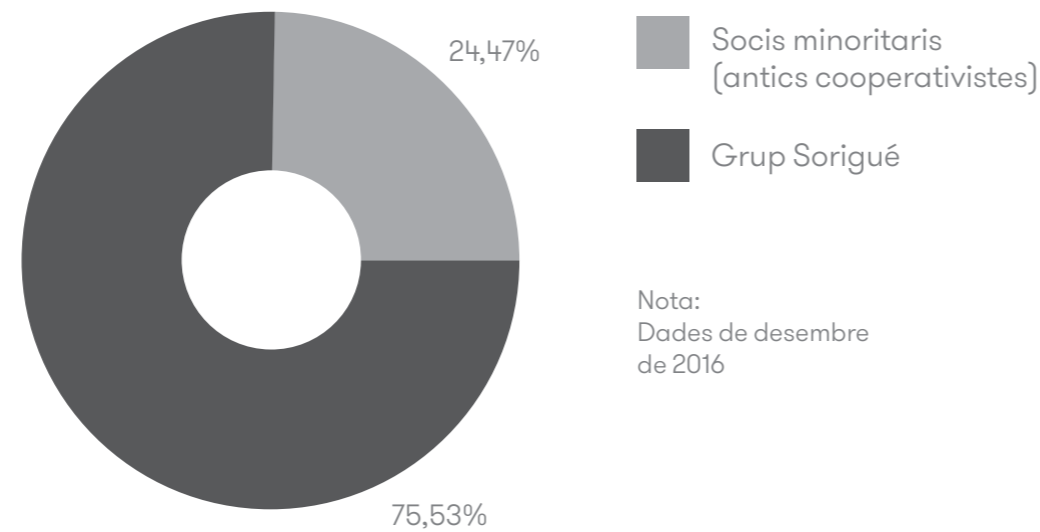
A inicis de 2017 CLD fa un pas més en el compromís relatiu a la **Gestió de l'Eficiència Energètica** i certifica la gestió de tots els seus serveis segons la norma **UNE EN ISO 50001**, assolint una nova fita en l'objectiu de convertir les activitats que realitza en serveis altament eficients des del punt de vista del consum de recursos.

Òrgans de govern

El 17 de març de 2016 CLD s'incorpora formalment al Grup Sorigué, si bé la integració efectiva al Grup no s'inicia fins l'1 de gener de 2017, amb la previsió de finalitzar-la completament a finals del present any.

Així, l'**accionariat de CLD** ha quedat constituït de la següent manera:

Accionariat de CLD

Nota:
Dades de desembre de 2016

La part minoritària de l'accionariat correspon als antics socis cooperativistes, mantenint així el lligam amb els orígens històrics de l'empresa. A data de redacció de la present memòria, el 25% de propietat està en mans d'antics socis cooperativistes. Actualment hi ha uns 30 socis treballadors i unes 40 persones vinculades a aquests socis (fills, nets...).

La compra de CLD per part del Grup Sorigué ha comportat canvis generals en l'organització, especialment evidents en la incorporació dels valors corporatius i l'organització interna de l'empresa, vinculant-se a la resta del Grup per mitjà de directores corporatius, i dels diferents departaments corporatius.

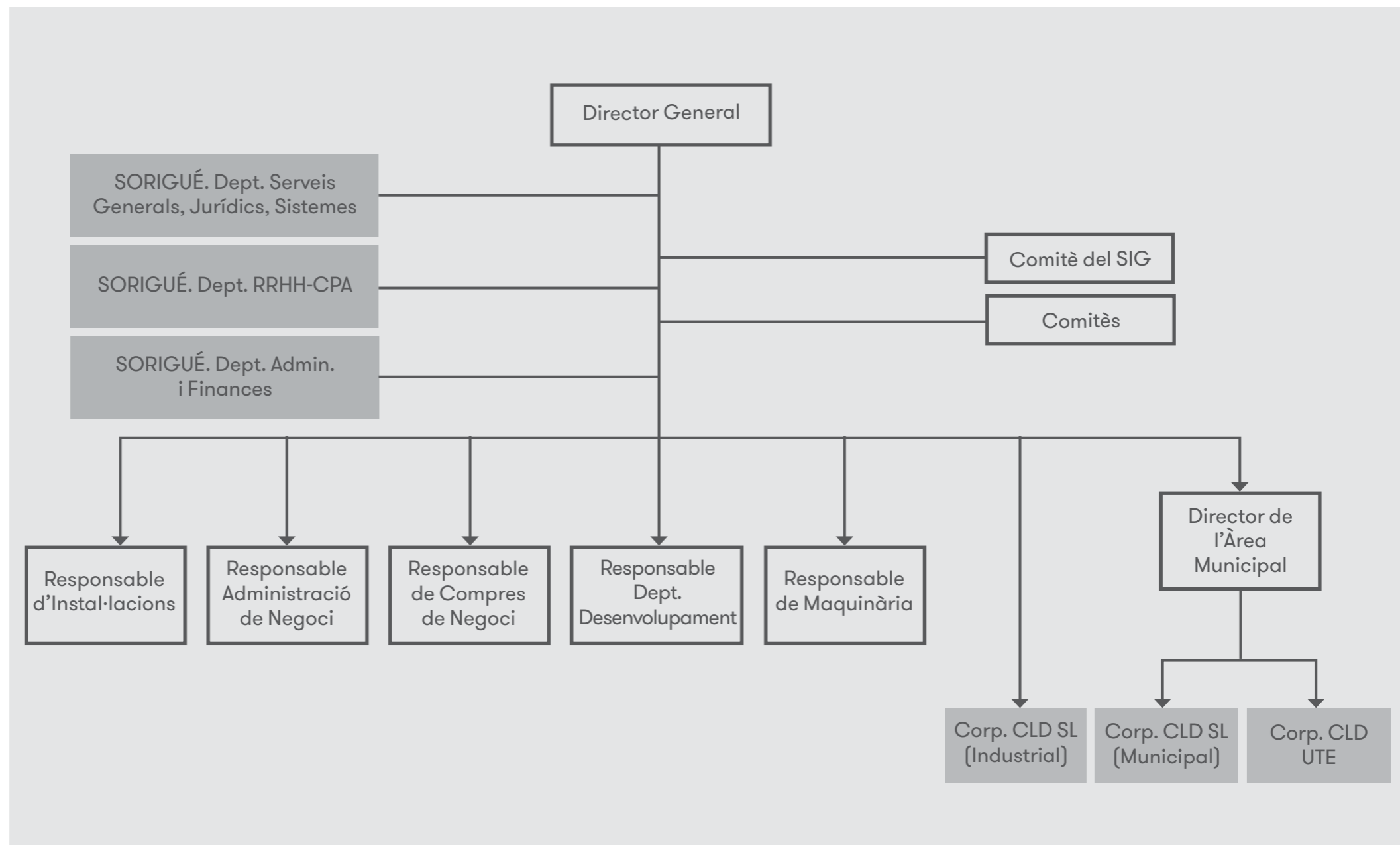
Aquest canvi ha permès generar una situació beneficiosa per part de les dues empreses, que han aconseguit aprofitar els punts forts de cada una i treballar en equip per tal d'incorporar els millors mecanismes i sistemes en cada cas. Amb l'entrada al Grup Sorigué, amb qui es comparteixen molts valors, s'ha pogut avançar en la **implicació de la plantilla**, el **creixement professional** de tots els treballadors i treballadores així com en la incorporació d'una manera més estructurada i estratègica de **polítiques en matèria de responsabilitat social corporativa**.

Pel que fa a l'estructura organitzativa, la direcció s'exerceix des de la societat matriu del Grup Sorigué i, en conseqüència, no existeix personal d'alta direcció a CLD.

El **Comitè del Sistema integrat de Gestió** de CLD planifica i supervisa la implantació del Sistema Integrat de Gestió. La seva principal missió és la de realitzar la Revisió del Sistema per la Direcció de manera anual. Aquest Comitè també és el responsable de la presa de decisions sobre temes ambientals i socials.

Organigrama del Grup

L'organització no té cap vinculació ni personal ni econòmica amb cap persona ni partit polític.

L'RSC, un pilar fonamental

La responsabilitat social corporativa està en el nostre ADN. Treballem per satisfer les necessitats de la ciutadania, tot respectant les persones i el medi ambient.

Per la pròpia naturalesa del servei prestat als ciutadans i la immediata proximitat a les seves necessitats i espais de convivència, CLD incorpora des dels seus inicis una vocació de **respecte a les persones i al medi ambient**, aportant un valor afegit i un impacte positiu a la societat i a l'entorn mitjançant unes pràctiques que afavoreixen l'usabilitat dels espais públics a la vegada que s'utilitzen uns sistemes respectuosos amb l'entorn.

Tanmateix, amb la incorporació de CLD al Grup Sorigué s'ha enfortit encara més la gestió de la Responsabilitat Social Corporativa de l'organització, establint una estratègia clara, amb accions concretes i uns objectius que permeten a CLD treballar cap a la **millora contínua**.

A nivell organitzatiu, es va portar a terme un exhaustiu procés de reflexió estratègica del Grup Sorigué durant els anys 2011-2015 en el que van participar més de 150 directius i amb el que es va aconseguir un anàlisi DAFO i un informe de prioritització on es van identificar els riscos així com les oportunitats de

millora. Això va donar com a resultat l'elaboració del Pla Estratègic 2015-2017, que ens ha permès avançar amb uns objectius clars. Un dels primers passos és la implicació de l'equip directiu de CLD perquè incorpori els valors de l'estratègia de grup a l'organització.

La implicació i el lideratge de l'Alta Direcció és un element clau per poder incorporar de manera estratègica i transversal un model de gestió de la Responsabilitat Social a l'organització. Aquest compromís ha permès que l'organització avanci d'una manera constant i sòlida en la incorporació d'accions de responsabilitat social.

En aquest sentit, durant l'any 2016 s'ha treballat en l'elaboració i aprovació d'una **Política de Responsabilitat Social** que s'ha donat a conèixer als diferents grups d'interès a través de la seva publicació a la pàgina web corporativa i a la intranet.

També s'ha elaborat el **Codi Ètic** del Grup Sorigué, publicat després de la seva aprovació per Presidència el mes de juliol de 2016, i s'està treballant en la redacció d'un reglament del Codi Ètic. El Codi Ètic s'ha comunicat a tota la plantilla via correu electrònic per aquelles persones que tenen un compte de correu corporatiu, i via carta lliurada amb la nòmina a la resta de l'organització. A més a més, l'esmentat Codi es troba disponible a la pàgina web del Grup i a la intranet.

Aquest Codi inclou els **valors** del Grup Sorigué i que, per tant, assumeixen com a propis totes les empreses del grup així com aquelles persones físiques o jurídiques que de qualsevol manera participen en el desenvolupament de les activitats del Grup. Els valors es basen en:

- Orgull del passat.
- Consciència del present.
- Ambició del futur.

Amb ells, encarem el dia a dia, plasmant-ho en el nostre comportament amb flexibilitat i adaptació al canvi, compromís, lleialtat i sentit de pertinença, cultura col·laborativa i treball en equip, sentit de la responsabilitat, orientació i servei al client, i integritat i honestedat.

D'altra banda, la voluntat d'avançar en la gestió ètica, responsable i sostenible com a part estratègica de la nostra activitat, ha portat a l'organització a elaborar el **Pla Estratègic 2015-2017**.

Aquest Pla s'estructura en tres eixos estratègics:

- Persones, talent i coneixement.
- Aposta per la innovació.
- Posicionament i reputació.

l al centre es situa el nostre negoci, que el desenvolupem de forma sostenible.

En el marc del Pla, s'ha establert una planificació d'objectius en responsabilitat social 2016-2017 i s'han desenvolupat quadres de comandament pel seguiment d'indicadors de responsabilitat social per àrees.

El Grup Sorigué treballa en el foment d'una cultura innovadora que es tradueix en la valorització i desenvolupament de noves **idees** per productes i serveis, l'anàlisi permanent de tendències, la compra i venda de tecnologia i la gestió de projectes de R+D+i. Per seguir avançant en aquest àmbit, s'ha creat un **Departament d'Innovació** així com un Consell Assessor d'Innovació constituït l'any 2015 que té la finalitat de contribuir a crear un ecosistema afavoridor de projectes propis i externs i actuar de "radar" de les tendències potencialment més profitoses a nivell nacional i internacional.

L'organització també ha establert una nova figura de **Responsable d'Ètica i Compliment** i ha definit el seu perfil a partir del nou organigrama general del Grup elaborat aquest 2016.

Es treballa de manera molt activa en la posada en marxa i gestió dels diferents canals de comunicació amb els diferents grups d'interès de l'organització. Això ens ha portat a engegar el **Pla de Comunicació** a partir del qual s'elaboren informes i es realitza un seguiment de l'efectivitat dels diferents canals de comunicació digitals.

En el marc de la identificació dels grups d'interès, CLD ha portat a terme una identificació dels riscos i oportunitats de l'empresa, detectant la probabilitat, l'impacte i el nivell de risc. Així, es van detectar possibles riscos elevats relacionats amb l'economia i els mercats, la competència o l'activitat de l'organització, i oportunitats en la direcció estratègica, el posicionament de l'empresa, el know how propi i la tecnologia i eficiència en la gestió del servei. Tanmateix, existeix un Comitè de Riscos que es reuneix semestralment i en el que participa part de la Direcció del Grup.

El Grup compta amb un departament jurídic que s'assegura que s'està al corrent de la legislació que aplica, gestionant les possibles sancions i donant assessorament en diferents aspectes (mercantil, penal, administratiu...). Pel que fa a la normativa o a la legislació en matèria social o econòmica, CLD no ha incomplert la legislació i normativa aplicables. Tampoc ha estat sancionada per frau, delictes fiscals, discriminació o per casos de corrupció.

Durant aquest any 2016, des del Grup Sorigué s'ha iniciat un treball en matèria de compliance juntament amb un bufet d'advocats creant el departament de Compliment i designant un **Compliance Officer**. En aquest marc, s'ha portat a terme formació a 70 persones amb càrrecs de responsabilitat

(des de directius a caps de servei) i també s'ha implantat un software específic per tal d'avaluar els riscos (programa Core), amb el qual s'ha aconseguit comptar amb un mapa de riscos de l'organització.

Els avaluadors de riscos han avaluat cada àrea de negoci per delictes, assolint el 100% d'operacions avaluades. En el marc d'aquest treball s'han avaluat, entre d'altres, els riscos relacionats amb la corrupció. Com a resultat, s'ha establert a totes les àrees un risc baix de corrupció.

De cara a 2017, amb l'objectiu de seguir avançant en aquesta aspecte, s'estableix un organigrama i s'assignen responsables i mesures de control per tal d'assegurar que es porta a terme un seguiment dels riscos detectats.

Grups d'interès

CLD ha realitzat durant l'any 2016 un treball profund per la **identificació i determinació de la rellevància dels diferents grups d'interès** de l'organització així com la detecció de les seves necessitats i expectatives i canals de comunicació amb cada un d'ells. Aquest treball s'ha realitzat a partir d'un anàlisi intern i de contribucions externes dels grups d'interès, amb especial atenció als treballadors i clients.

També comptem amb un procediment de Grup d'identificació i avaluació d'assumptes d'RSC en el qual s'estableix la metodologia per establir quins són els grups d'interès rellevants i quins són aquells assumptes que són valorats a nivell intern així com per part dels grups d'interès.

Amb la incorporació de CLD al Grup Sorigué, s'està treballant en un DAFO que permetrà extreure conclusions i d'aquesta manera integrar els grups d'interès específics de CLD amb els grups d'interès de Grup, per tal de tenir una visió a nivell d'empresa i gestió del negoci local, i una altra visió més macro a nivell de Grup.

A la següent taula es detallen els grups d'interès de l'organització i les seves expectatives:

Expectatives dels grups d'interès de CLD

Grups d'interès	Expectatives
Govern / Administració Pública	Ajuntaments ARC Trànsit Seguretat Social Hisenda Pública Compliment de legislació lligada a activitat, seguretat viària, transport/gestió residus, legislació laboral, obligacions fiscals
Ciutadans	No impacte ambiental directe (pas de vehicles, sorolls, olors, emissions, pèrdua de residus/lixiviat...)
Clients i usuaris	Compliment de servei Carrer net + contenidors recollits
Proveïdors	Proveïdors estratègics Resta proveïdors Relació comercial estable Relació comercial estable
Col·laboradors/Subcontratistes	Relació comercial estable
Accionistes/Socis/Inversors	ACSA: Dividend + Increment quota de mercat + diversificació activitats. Minoritaris: Dividend
Entitats Financeres	Retorn econòmic
Competència	Possibilitat d'establir relacions de caràcter cooperatiu
Sindicats	Compliment conveni / estatut treballadors. Hores sindicals. Influència en decisions d'empresa
Agrupacions Professionals	Col·laboració. Informació
Treballadors i comitès	Relació laboral estable

El següent quadre mostra la comunicació que s'estableix amb cada grup d'interès així com la freqüència en la que es produeixen aquestes comunicacions, el mitjà i l'interlocutor.

Canals de comunicació i freqüència amb els grups d'interès

Grups d'interès	Comunicació	Interlocutor	Mitjà	Implicació amb els processos	Nivell de relació amb Corp. CLD
Ajuntament	Directa habitual	Varis	E-mail personal, telefònic	Directa: participa de la gestió d'un procés	Habitual
ARC	Directa puntual	Varis	E-mail personal, telefònic	Pot influir en la gestió d'un procés	Puntual
Trànsit	Directa puntual	Varis	E-mail personal, telefònic	Directa: participa de la gestió d'un procés	Puntual
Seguretat Social	Directa puntual	Varis	E-mail personal, telefònic	Relació indirecta	Puntual
Hisenda Pública	Directa puntual	Varis	E-mail personal, telefònic	Relació indirecta	Puntual
Ciutadans	Indirecta habitual	L'empresa/ entitat	No definit, varis, irregular	Relació indirecta	Puntual
Clients	Directa habitual	Varis	E-mail personal, telefònic	Directa: participa de la gestió d'un procés	Habitual
Proveïdors estratègics	Directa habitual	Varis	E-mail personal, telefònic	Pot influir en la gestió d'un procés	Habitual
Resta proveïdors	Directa puntual	Varis	E-mail personal, telefònic	Relació indirecta	Es rep informació
Col·laboradors/Subcontratistes	Directa puntual	Varis	E-mail personal, telefònic	Preocupació per algun aspecte dels processos	Habitual
Accionistes/Socis/Inversors	Directa habitual	Varis	E-mail personal, telefònic	Pot influir en la gestió d'un procés	Habitual
Entitats Financeres	Directa puntual	Varis	E-mail personal, telefònic	Relació indirecta	Es rep informació
Competència	Directa puntual	Varis	No definit, varis, irregular	Relació indirecta	Puntual
Sindicats	Directa habitual	Varis	No definit, varis, irregular	Relació indirecta	Habitual
Agrupacions Professionals	Directa habitual	Varis	E-mail genèric (newsletter, etc.)	Relació indirecta	Es rep informació
Treballadors	Directa habitual	Varis	No definit, varis, irregular	Relació indirecta	Habitual

Les necessitats i expectatives dels grups d'interès que s'han detectat a través dels diferents mecanismes de participació són considerats com a **temes clau** i, per tant, considerades en el disseny d'objectius i actuacions de CLD.

A través d'aquesta Memòria de Sostenibilitat hem volgut donar resposta a tots els aspectes rellevants detectats, que s'han abordat en els següents punts:

Resposta dels temes claus plantejats pels grups d'interès

Temes clau	Grups d'interès	Resposta de CLD
Compliment de la legislació	Govern i Administració pública	L'RSC, un pilar fonamental / Compromesos amb el medi ambient
No impacte ambiental directe	Ciutadans	El Sistema Integrat de Gestió de CLD / Compromesos amb el medi ambient / Aportant valor a la societat
Compliment del servei	Clients	El Sistema Integrat de Gestió de CLD / Clients
Relació comercial estable	Proveïdors / Col·laboradors i subcontractistes	Empreses proveïdores
Dividend + increment quota de mercat + diversificació activitats	Accionistes, socis i inversors	Gestió econòmica
Retorn econòmic	Entitats financeres	Gestió econòmica
Possibilitat d'establir relacions de caràcter cooperatiu	Competència	Aportant valor a la societat
Compliment del conveni i estatut de treballadors	Sindicats	L'equip de CLD
Hores sindicals	Sindicats	L'equip de CLD
Influència en decisions d'empresa	Sindicats	L'equip de CLD
Col·laboració i informació	Agrupacions professionals	Aportant valor a la societat
Relació laboral estable	Treballadors	L'equip de CLD

Anàlisi de materialitat

A row of white street cleaning vehicles, including a van and several trucks with large rotating brushes, parked in a lot. The vehicles are white with some red and black accents. The background shows a clear blue sky and some green trees. The text 'Anàlisi de materialitat' is overlaid in the center of the image.

La Memòria de Sostenibilitat s'ha elaborat seguint els **Principis per l'elaboració d'informes** que determina el GRI, que asseguren que es tenen en compte les activitats i els impactes de l'organització pel que fa a aspectes econòmics, socials i ambientals, així com les expectatives i els interessos dels grups d'interès. Aquests Principis són els següents:

Principis per l'elaboració d'informes relatius a la definició del contingut de l'informe

---

Inclusió dels grups d'interès: L'organització ha tingut en compte, durant tot el procés, les expectatives i els interessos dels grups d'interès amb l'objectiu d'elaborar un document útil i que respongui a les necessitats d'informació reals de cada un d'ells.

Context de sostenibilitat: La Memòria reflecteix els impactes de l'organització amb l'entorn en un context de sostenibilitat, presentant la relació entre la sostenibilitat i l'estratègia de l'organització i tenint en compte els seus impactes socioeconòmics i ambientals.

Materialitat: S'ha elaborat un Anàlisi de Materialitat per assegurar-se que s'estan tractant aquells aspectes econòmics, socials i ambientals rellevants tant per l'organització com pels grups d'interès.

Exhaustivitat: La Memòria s'ha treballat per oferir informació de qualitat, seguint els principis d'equilibri i precisió per tal de cobrir tots els aspectes materials i oferir informació exhaustiva dintre del període que comprèn la Memòria.

En aquest sentit, i seguint els principis esmentats, CLD ha dut a terme un **Anàlisi de Materialitat** per a l'elaboració d'aquesta memòria, per tal que el contingut que es presenta sigui rellevant pels diferents grups d'interès de l'organització. El procés per a la identificació d'aspectes materials ha constatat de quatre fases:

Identificació d'aspectes

En una fase inicial, s'ha fet un treball previ d'identificació dels aspectes a considerar en l'anàlisi de materialitat, considerant el context de sostenibilitat i detectant aquells aspectes que, per la realitat i el context de l'organització, poden aplicar i ser rellevants per als diferents grups d'interès.

Priorització

El procés per avaluar i prioritzar tots els aspectes ha tingut en compte la inclusió dels grups d'interès a través d'enquestes i de feedback directe, així com l'anàlisi de la informació pública de prescriptors rellevants per l'empresa i de diferents informes del sector com són el Pacte Mundial de les Nacions Unides, el Governance & Accountability Institute amb els seus estudis de sostenibilitat "What Matters" o l'estudi de Global Reporting Initiative sobre els aspectes de sostenibilitat per sectors que són més rellevants pels grups d'interès.

A partir d'aquest anàlisi s'han obtingut els següents temes materials i la seva cobertura:

Aspectes materials i cobertura

Tema material	Cobertura
Econòmics	
Acompliment econòmic	Interna i externa
Pràctiques d'adquisició	Externa
Anticorrupció	Interna i externa
Ambientals	
Materials	Interna i externa
Energia	Interna i externa
Aigua	Interna i externa
Emissions	Interna i externa
Afluent i residus	Interna i externa
Compliment ambiental	Interna i externa
Avaluació ambiental dels proveïdors	Externa
Socials	
Ocupació	Interna
Salut i seguretat en el treball	Interna
Formació i ensenyament	Interna
Diversitat i igualtat d'oportunitats	Interna
Llibertat d'associació i negociació col·lectiva	Interna
Avaluació social dels proveïdors	Externa
Política pública	Externa
Compliment socioeconòmic	Interna i externa

Validació

Una vegada s'han determinat aquells temes materials per l'organització, aquests han estat validats per l'Alta Direcció i han estat considerats com aspectes rellevants tant per l'organització com pels grups d'interès.

Redacció de la Memòria

A l'hora de redactar la Memòria, s'han tingut en compte els principis per l'elaboració d'informes relatius a la definició de la qualitat de l'informe, i que són: precisió, equilibri, claredat, comparabilitat, fiabilitat i puntualitat.

Revisió

Per assegurar la qualitat i la fiabilitat de les dades i la informació aportada a la Memòria, s'ha volgut comptar amb una entitat acreditada que realitzi la verificació externa. Amb la publicació de la primera memòria de CLD, es busca obtenir un feedback per part dels diferents grups d'interès que permeti a l'organització millorar la seva materialitat, per tant, el contingut de la Memòria, elaborant un informe que sigui d'utilitat i interès per aquells que el llegeixin.

Relació amb els principals grups d'interés de CLD

L'equip de CLD

CLD està format per un total de **2.720 persones treballadores**. D'aquestes, 921 pertanyen a personal de CLD SL i 1.799 al personal de CLD UTE. En ambdós casos, hi ha una presència més elevada de personal amb contracte temporal que personal amb contracte indefinit. Això és degut, en gran part, a cobertura de vacances, cobertura de regulacions de jornada, substitucions d'incapacitats temporals i vacants.

Total plantilla per empresa i per tipus de contracte

	CLD SL			CLD UTE		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Temporal*	469	47	516	1.105	174	1.279
Indefinits*	321	84	405	400	120	520
Total persones treballadores	921			1.799		

En relació als tipus de contracte laboral de les persones treballadores, en la següent taula es mostra que la majoria del personal d'ambdós grups té un contracte a temps complet.

Plantilla per empresa i tipus de jornada

	CLD SL			CLD UTE		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Temps parcial*	102	22	124	167	34	201
Temps complet*	688	109	797	1.338	260	1.598

*En aquestes taules es tenen en compte el total de contractacions (no el nombre de persones) que s'han dut a terme al llarg del 2016.

Durant l'any 2016 s'han produït un total de 485 contractacions.
D'aquestes, el 90% han sigut homes i el 10% restant dones.

CLD SL

	Nombre total	% Dones	% Homes	% entre 60-65	% entre 50-59	% entre 40-49	% entre 30-39	% menors 29
Nombre total i taxa de noves contractacions	193 PAX	9,85%	90,68%	2%	22%	27%	31%	15%
Nombre total i taxa de rotació	573 PAX/ 33,68% ROTACIÓ	18,54%	81,46%	7%	27%	29%	28%	9%

Rotació personal = nombre total treballadors / nombre noves contractacions.

CLD UTE

	Nombre total	% Dones	% Homes	% entre 60-65	% entre 50-59	% entre 40-49	% entre 30-39	% menors 29
Nombre total i taxa de noves contractacions	292 PAX	15,06%	84,93%	2%	22%	29%	23%	24%
Nombre total i taxa de rotació	879 PAX/ 33,21% ROTACIÓ	18,54%	81,46%	3%	22%	29%	29%	18%

Rotació personal = nombre total treballadors / nombre noves contractacions.

Igualtat i Diversitat

A CLD estem compromesos amb garantir la igualtat de tracte i d'oportunitats entre les persones que integren el grup.

La igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes és un principi clau de la política de CLD. L'organització garanteix i afavoreix la **igualtat de tracte i oportunitats** entre totes les persones que treballen a l'empresa, independentment del seu origen, raça, sexe o religió.

D'una banda, a CLD SL comptem amb un **Pla d'Igualtat** realitzat al maig de 2015, firmat i aprovat per direcció i pels representants sindicals. També comptem amb un **Protocol per la prevenció i el tractament de l'assetjament sexual i moral** aprovat en la mateixa data.

D'altra banda, a CLD UTE comptem amb un Pla d'Igualtat i un Protocol per la prevenció i el tractament de l'assetjament sexual i moral elaborats l'any 2011. Durant aquest any 2016 s'ha treballat en un nou Pla d'Igualtat que està pendent de firmar.

Cal destacar que el salari base de la plantilla és equitatiu entre dones i homes, donat que aquest està estipulat en els Plans d'Igualtat de CLD SL i CLD UTE. Aquesta retribució supera el salari mínim interprofessional.

Pel que fa al compromís amb la inclusió de persones amb discapacitat, CLD compta amb la certificació BEQUAL. Aquesta certificació és una fórmula d'avaluació que determina el grau de **compromís en matèria de Responsabilitat Empresarial amb la Discapacitat en àrees essencials**, com són l'estratègia i lideratge, el compromís de la direcció cap a les persones amb discapacitat, la gestió dels recursos humans, el compliment de la normativa i les polítiques inclusives i d'igualtat d'oportunitats en tots els procediments de selecció, accés a l'ocupació, promoció professional i formació.

Durant l'any 2016, CLD SL ha contractat en pràctiques a un total de **6 estudiants** (3 dones i 3 homes). D'aquests, 5 pertanyen a la Universitat Politècnica de Catalunya i 1 a la Universitat Ramon Llull.

Aquests estudiants, han realitzat les seves pràctiques a diversos departaments: Departament de Qualitat i Medi Ambient, Departament I+D i al Departament de Projectes.

Prevenció de Riscos Laborals

El benestar dels treballadors i treballadores de CLD és un aspecte fonamental. Tenint en compte les tasques que realitza el personal (manipulació de maquinària, treball a la via pública...) garantir en tot moment el màxim nivell de seguretat i benestar a tots els empleats és una prioritat. És per aquest motiu que la política de riscos laborals segueix les directrius de la norma **BSI OHSAS 18001**.

En el marc del procediment per avaluar els riscos i planificar l'activitat preventiva, CLD realitza una avaluació de riscos laborals per lloc de treball tenint en compte els centres de treball i els serveis o activitats de l'organització. Aquesta avaluació té especialment en compte aquells treballadors que formen part de col·lectius d'especial atenció.

La seguretat i salut de les activitats es planifiquen fixant mesures de prevenció, protecció i formació necessàries, i establint els recursos que calguin per a portar-les a terme.

CLD ha realitzat durant el 2016 **avaluacions de riscos psicosocials** a tots els seus centres per obtenir informació i utilitzar-la per adoptar mesures preventives en origen, amb l'objectiu d'aconseguir una organització de treball més saludable. D'una banda, els aspectes que s'han detectat que poden afectar a una major proporció de la plantilla són el ritme de treball, la previsibilitat, la inseguretat sobre la feina o la inseguretat sobre les condicions de treball. D'altra banda, aquells aspectes menys problemàtics o favorables estan relacionats amb el reconeixement, el sentit del treball, la confiança vertical i la justícia.

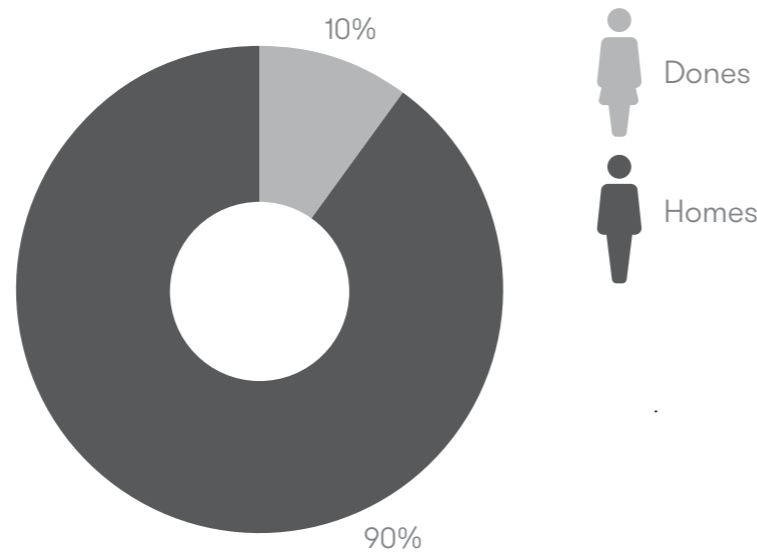

Garantir la salut i la seguretat dels nostres professionals al lloc de treball és per CLD una qüestió de màxima prioritat. Per això, gràcies als Estudis de Sinistralitat que ens proporciona la Mutua d'accidents, disposem de les següents dades en relació a les diverses taxes, que permeten comprendre la freqüència, la incidència i les repercussions laborals dels accidents laborals.

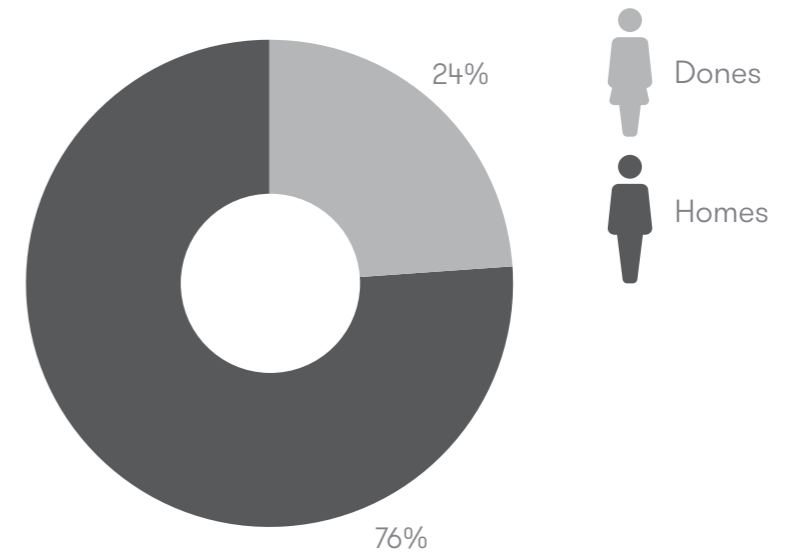
Freqüència d'accidents, malalties professionals, dies perduts, absentisme laboral i accidents mortals o malalties, per empresa

	Taxa de freqüència d'accidents (TFA)	Taxa d'incidència de malalties professionals (TIEP)	Taxa de dies perduts (TDP)	Taxa d'absentisme laboral (TAL)	Accidents mortals o malaltia
CLD SL	7,02	4	2.027	2.947	0
CLD UTE	6,70	0	2.879	3.139	0

Percentatge de sinistralitat per sexe a CLD SL

Percentatge de sinistralitat per sexe a CLD UTE

Cap de les tasques que realitza el nostre personal representa una alta incidència o un alt risc de malalties.

En relació als temes de salut i seguretat laboral que s'han tractat en acords formals amb sindicats, es destaquen els següents:

- A CLD SL, els delegats de Seguretat i Salut han arribat a un Acord per a l'ús del **model CoPspQ-istas21**.

En aquest acord s'aborden un 95,24% de temes que tenen relació amb la seguretat i la salut.

- A CLD UTE, els diversos Comitès de Seguretat i Salut (Comitè de Canyelles, Comitè d'Estatut, Comitè de Pablo Iglesias i el Comitè Agrupat format per Delegats de Tubau, Flor de Maig i Vesuvi) han arribat als següents acords:
  - **Estudi termohigromètric** en vestidors.
  - Lliurament d'**informes de sinistralitat**.
  - **Estudi psicosocial** segons model CoPspQ-istas21.

En aquests acords, s'aborden un 85,60% d'aspectes que tenen relació amb la salut i la seguretat laboral.

Formació

Durant l'any 2016 s'han realitzat 1.328,4 hores de formació a CLD SL i 2.611,6 hores a CLD UTE, el que suposa que el personal de CLD ha rebut un total de **3.940 hores de formació**.

Aquesta xifra representa un promig de **3,94 hores de formació** per persona treballadora.

Formació rebuda per la plantilla desglossada per categoria laboral i empresa (en hores)

	CLD SL		CLD UTE	
	Homes	Dones	Homes	Dones
Personal operari	1.262,5	43	2.311,6	229
Auxiliar jardineria	12	--	--	--
Conductor/a (neteja, especial, recollida, nit, RSU, etc.)	590,3	--	407	14
Encarregat/da brigada	4,4	--	--	14
Encarregat/da	3	--	18	--
Especialista	--	--	7	--
Maquinista	3	--	--	--
Oficial	3	3	206	--
Operari/a (viari, deixalleria, neteja, etc.)	313,3	28	1.673,6	201
Peó (dia, especialista, viària, conductor, etc.)	333,5	12	--	--
Personal tècnic	10,4	12,5	65	6
Auxiliar administratiu/va	--	6	30	6
Becari/a	6	6	--	--
Cap d'equip	--	--	35	--
Diplomat/da	--	0,5	--	--
Encarregat/da	4,4	--	--	--
Total	1.272,9	55,5	2.376,6	235
Total per grup	1.328,4		2.611,6	
			3.940	

Les accions formatives que s'han realitzat tenen a veure amb **auto rescatadors; cursos d'equips de respiració autònoms; formacions bàsiques** (extintors i farmacioles, sistema integrat de gestió, etc.); el **CAP; formació per diverses persones concretes** dins de l'organització; instruccions **d'acompliment, revisió, segregació i desagregació; riscos específics** (neteja viària, graffitis, recollida...), etc.

Conciliació

En relació a la conciliació, durant l'any 2016 un total de **20 persones treballadores** (70% homes i 30% dones) **s'han aollit al permís parental**. D'aquestes, 19 han tornat a la feina durant el període objecte de la memòria i, 18 han continuat essent empleats del grup 12 mesos després de tornar a la feina.

En relació amb els **beneficis de conciliació** que CLD atorga als seus treballadors i treballadores, independentment dels establerts en l'Estatut del Treballador, es poden destacar els següents:

- Permís de fins a 35 dies anuals de permisos no retribuïts per atendre possibles incidències amb fills menors de 6 anys [article 41 CC Medi Ambient].
- Ajuda guarderia: abonament anual.
- Ajuda per als fills amb discapacitat física, psíquica o sensorial: abonament anual o mensual.
- Beques d'estudi: abonament anual.
- Ajuda escolar: abonament anual / mensual.
- Jornada intensiva compresa durant els mesos de juliol i agost i setmana de Nadal.
- Vacances: 26 dies laborables, dels quals 15 s'han de gaudir durant els mesos d'estiu (jornada intensiva) i la resta segons lliure elecció.
- Horari laboral flexible d'entrada i sortida.

A CLD, tant les persones amb una jornada completa com les persones amb una jornada temporal, gaudeixen dels **mateixos beneficis de conciliació**.

Llibertat d'associació i negociació col·lectiva

Des de CLD es dóna suport i es respecta el dret a la llibertat d'associació i negociació col·lectiva, que permeten que es desenvolupin sistemes adequats de reclamació i/o negociació.

Tots els treballadors i treballadores de CLD es troben coberts per convenis col·lectius.

Els nostres clients

—

CLD treballa per aconseguir una relació de **confiança i de diàleg** amb els seus clients. Per això la comunicació amb el client respecte al desenvolupament dels serveis contractats es realitza de manera directa, i habitualment diària, de manera que contínuament el client està informat del desenvolupament dels serveis. A més, una vegada a l'any, com a part de les accions lligades al manteniment del Sistema Integrat de Gestió de CLD, es remet el Qüestionari de Satisfacció als clients per tal de conèixer les seves opinions i necessitats.

CLD compta amb un **Sistema Integrat de Gestió** que, entre altres finalitats, pretén assegurar el compliment dels requisits del client, amb l'objectiu d'augmentar-ne el grau de satisfacció.

Pel que fa a la tipologia de clients, la major part de la facturació són **contractes municipals**. Totes les contractacions en l'àmbit municipal són licitades, pel tant compleixen amb els principis de transparència i veracitat.

L'organització compta amb diferents procediments de gestió de queixes i suggeriments, adaptant-se al sistema específic de cada client.

Empreses proveïdores

CLD compta amb un departament de compres que s'encarrega de realitzar estudis de mercat de proveïdors, sol·licitar les ofertes a proveïdors i subcontractistes, i negociar la compra i la contractació de béns i serveis de les diferents explotacions, entre d'altres activitats.

Durant l'any 2016, CLD ha treballat amb un total de **321 empreses proveïdores** (proveïdors que han facturat més de 3.000€ l'any 2016), dels quals 122 corresponen a CLD UTE i 199 corresponen a CLD SL.

Pel que fa al total de comandes, s'han realitzat un total de **6.236 comandes des de CLD UTE i 559 comandes des de CLD SL.**

Per l'activitat de CLD, gran part de la contractació amb proveïdors està relacionada amb tallers de reparació de vehicles, manteniment de pneumàtics, compra d'immobilitzat (contenidors i vehicles), consum de gas natural, o inspeccions de servei i de control de la qualitat, entre d'altres.

Des de l'organització recolzem als proveïdors locals i, directament, potenciem l'economia local. La major part de la contractació de proveïdors és **contractació local**. Durant el 2016, el percentatge de contractació de proveïdors locals

ha estat de 89% en el cas de CLD SL i 97% en el cas de CLD UTE. S'entén com a proveïdor local aquell proveïdor que té la seva seu social a Catalunya, o bé, tenint seu social fora de Catalunya, té distribuïdor en aquesta.

A CLD apostem pel territori i per la contractació de proveïdors locals.

Al 2016 el 89% de la contractació de CLD SL i el 97% de CLD UTE va ser a empreses amb seu social o distribuïdor a Catalunya.

Operativa de compra

Quan es detecta una necessitat d'aprovisionament, el Cap del Servei o bé el Magatzem fixen les **especificacions tècniques** que han de complir el producte o la unitat a subcontractar, la quantitat, qualitat i el termini de lliurament, així com els requisits ambientals o altres característiques.

El Cap de CPA dóna suport al Cap del Servei o bé al Magatzem a l'hora de definir i/o avaluar totes aquelles qüestions relatives a la gestió de la qualitat, gestió ambiental, gestió energètica o qualsevol altra aspecte relacionat amb el manteniment de les pròpies certificacions i/o a l'alineació amb els requisits del client.

El Cap de Compres actua com a peça que coordina el procés de compra/adquisició d'un producte/servei, centralitzant-ne la informació per tal de definir quina és la millor oferta entre les rebudes, i en cas que apliqui, elaborar-ne el comparatiu.

Homologació de proveïdors

Una vegada arriba la petició de demanda, el primer que cal fer és determinar si aquest material o servei el pot subministrar un proveïdor aprovat per l'empresa. En cas de no ser així, es demana a la central de Sorigué l'obertura del codi de proveïdor segons el format de **"Informe d'Avaluació Prèvia"**. Una vegada el proveïdor està donat d'alta i, per tant, està homologat en el SIG, el Departament procedeix a sol·licitar les ofertes i, si escau, dur a terme la comparativa amb altres proveïdors.

Per a l'homologació d'un proveïdor s'ha de tenir en consideració els següents criteris:

- Cost: inclou preu més altres possibles implicacions econòmiques.
- Qualitat del producte o servei, i del propi proveïdor.
- Condicions del servei post-embenat.
- Aspectes ambientals i comportament energètic durant la vida útil del producte o servei i del propi proveïdor.
- Prevenció de riscos, seguretat i salut.
- Terminis de lliurament.
- Qualificació atorgada pel Sistema d'Avaluació Contínua de Proveïdors de CLD.
- Altres criteris: Posicionament de l'empresa i el producte al mercat, capacitat tècnica i productiva, nivell financer, localització i altres.

Compres responsables

CLD està compromesa, com a part integral del Grup Sorigué, a dur a terme les compres tenint en compte **criteris de selecció socialment responsable**, anant més enllà per tant, dels criteris habituals de compra (econòmics, de qualitat, de servei...).

Per a CLD, consumir o comprar de forma responsable és una manera més de formar part d'un entorn responsable. Així, realitza avaluacions i acords sota criteris de responsabilitat social a través dels Contractes Marc a les Comandes, mitjançant les avaluacions contínues dels proveïdors i a través de l'avaluació inicial.

L'any 2016, el Grup Sorigué va elaborar un **Codi de conducta** per entitats proveïdores i col·laboradores d'aplicació per totes les entitats del Grup. En aquest sentit, CLD ha incorporat

dins de les comandes realitzades a través del programa, una referència a aquest Codi amb la finalitat que a cada document de compra, el proveïdor o subcontractista assumeixi el seu contingut. Aquest Codi de Conducta es comença a aplicar a partir del 2017.

Arrel d'aquests criteris de selecció, treballem amb proveïdors que formen part d'un entorn socio-laboral en el que es garanteixen els drets a la llibertat d'associació i negociació col·lectiva.

Tot i que es compta amb el sistema implantat, durant l'any 2016 no s'han incorporat nous proveïdors avaluats segons criteris socials ni ambientals.

Aportant valor a la societat

CLD, com a empresa del Grup Sorigué, compta amb una Fundació privada que va començar la seva activitat l'any 1985.

La missió de la **Fundació Sorigué** és aportar valor a la societat a través del retorn social, l'aposta pel talent i l'aposta per l'art.

La Fundació, amb una clara orientació cap al benefici a la societat, compta amb diferents línies d'actuació, que han donat fruit a les següents accions socials, entre d'altres:

- Creació a l'any 92 d'un Centre de treball especial per persones amb disminució psíquica a Lleida.
- Creació de beques d'estudis a fills de treballadors i programes de talent.
- Divulgació de diferents modalitats d'expressió artística, mitjançant accions formatives i exposicions gratuïtes al nostre Museu, així com cessions gratuïtes d'obra a altres espais museístics de la nostra col·lecció d'art contemporani, una de més importants de l'Estat Espanyol, reconeguda, entre d'altres, amb el premi Arte y Mecenazgo, impulsat per la fundació "la Caixa", a l'any 2015.
- Patrocini a entitats esportives.

I com a projecte capdavanter, el **PROJECTE PLANTA**, eina de lideratge, iniciativa ambiciosa que articula la intersecció entre el Grup empresarial Sorigué y la Fundació, perquè ambdós mons es retroalimenten, i en el mateix espai en conflueixen

l'art, la ciència, la arquitectura, el paisatge, el coneixement i l'empresa.

CLD, com a empresa que presta serveis als ciutadans, és conscient de l'enorme responsabilitat que exigeix oferir un servei continuat i de qualitat, per garantir el benestar de les persones. Aquest compromís, però, va més enllà del propi servei, realitzant **acords amb entitats del tercer sector** per tal d'aportar un major benefici a la societat. Així, CLD durant el 2016 ha estat col·laborant amb les següents entitats:

CLD SL

- Xarxa Ambiental SCCL. Manteniment de contenidors de càrrega lateral.
- Conveni de col·laboració per a la realització de pràctiques entre CLD SL i l'Ajuntament de Montornès del Vallès.
- Associació Empresarial Pedrosa.

CLD UTE

- Associació Solidança. Pràctiques professionals no laborals en el marc del programa Incorpora de l'Obra Social La Caixa.
- Associació Solidança. Donació puntual de roba de treball. (18 palets).
- Xarxa Ambiental SCCL. Manteniment de contenidors de càrrega bilateral.
- Engrunes. Recollida de mobles a particulars (sota demanda).

Compromesos amb el medi ambient

Des de CLD, tenim el compromís de **respectar i millorar el medi ambient**. Per això ens caracteritza haver-nos adaptat sempre a les noves necessitats comunitàries en serveis de neteja, recollida i tractament de residus utilitzant tecnologies netes i innovadores que respecten el medi ambient.

El nostre compromís amb el medi ambient és ferm: treballem per minimitzar i prevenir els impactes ambientals de l'organització.

Derivat d'aquest compromís, a CLD comptem amb un **Sistema de Gestió Integrat de Qualitat, Prevenció i Medi ambient** que ens permet avançar en la millora contínua, identificar els aspectes ambientals, prevenir els impactes negatius i prendre mesures d'actuació per minimitzar els impactes de l'organització. També, a finals de 2016 vàrem aprovar una política d'innovació i vàrem actualitzar la política d'eficiència energètica.

Amb l'objectiu d'estar en una constant millora contínua, com a mínim una vegada a l'any, realitzem per a cada centre i servei, una identificació i avaluació dels aspectes ambientals d'acord amb el procediment que tenim de **Gestió Ambiental**.

Les diverses certificacions de les que disposem, així com les avaluacions periòdiques que realitzem, aborden el principi de precaució.

En aquestes avaluacions, els aspectes considerats significatius es posen sota control, i es planifiquen i s'executen accions per a la seva minimització, mitjançant la redacció i implantació d'un procediment Tècnic Ambiental.

Com a exemple dels resultats d'aquesta identificació i avaluació, durant l'any 2016 hem adaptat totes les nostres instal·lacions per tal de **reduir el consum energètic i les emissions que es produeixen**. Per fer-ho, hem implantat un sistema d'il·luminació LED i hem instal·lat sensors que encenen i apaguen automàticament els llums.

Materials

La prestació de serveis de CLD SL i de CLD UTE implica l'ús de diversos materials no renovables com són: contenidors, vehicles, maquinàries, escombres, rasclets, cabassos i bosses de diverses mides. En la següent taula recollim els **tipus de materials** que utilitzem a cada empresa així com el total d'unitats de cada material.

Total de materials no renovables utilitzats per empresa

	CLD SL	CLD UTE
Contenidors	376	370

	CLD SL	CLD UTE
Vehicles	16	5
Maquinària	11	0
Total unitats	27	5

	CLD SL	CLD UTE
Escombres	0	875
Rasclets	0	140
Cabassos	20	149
Bossa gris (67×75)	77.000	238.000
Bossa gris (60,5×75)	25.000	0
Bossa negra (80×105)	16.250	119.250
Bossa gris (90×110)	7.750	0
Bossa negra (90×120)	5.250	0
Bossa blanca (90×115)	3.750	0
Bossa negra (95×120)	28.750	0
Bossa gris (55,5×75)	53.250	0
Bossa negra (115×150)	300	0
Bossa negra (120×150)	0	601.000
Total unitats	217.320	959.414

Energia

Durant la realització de l'activitat de CLD SL i CLD UTE, es duu a terme un **consum energètic de caire intern**. En la següent taula es recull el consum total energètic, derivat dels combustibles no renovables, del consum d'electricitat a les instal·lacions i del consum de la calefacció. Per realitzar els càlculs s'han utilitzat la ISO 14064:2012 part 1, ISO 50001:2007 i l'EMAS III.

Consum energètic intern per empresa

	CLD SL KWh	CLD UTE KWh
Consum total de combustibles no renovables (Gas-oil, Benzina, GNC, electricitat vehicular)	11.788.910,94	16.447.112,61
Consum d'electricitat (instal·lacions)	340.514.000,00	*810.856.690,00
Consum de calefacció (gas natural associat a instal·lacions de calefacció i producció d'ACS)	0	188.311,00
TOTAL (combustibles + electricitat + fotovoltaica + gas natural)**	352.302.910,94	827.492.113,61

Factor de conversió: 1KWh =3,6e+6 Jules

*Inclou la producció d'energia fotovoltaica per al Parc de l'Estatut.

**En aquest total no s'han considerat les dades relatives a la refrigeració donat que, tot i que les instal·lacions de CLD SL i CLD UTE disposen de sistemes de climatització, no existeixen comptadors d'energia específics per aquestes instal·lacions.

Donat que l'activitat que realitzem a CLD SL i CLD UTE és un servei públic, lineal en el temps i lligat a freqüències habitualment determinades pel client, que disposa d'una flota de vehicles i d'un parc d'instal·lacions fixes que es mantenen durant la totalitat de la durada dels contractes, **no existeixen reduccions significatives de requeriments energètics associades als serveis prestats aquest 2016.**

Aigua

En relació a la gestió de l'aigua per part de CLD SL i de CLD UTE, en les següents taules es mostra el **total d'aigua extreta** així com el **total d'aigua reciclada i reutilitzada**. Per calcular aquestes dades s'han utilitzat les factures de la companyia subministradora per cada instal·lació i les càrregues pel servei prestat. S'entén per càrrega pel servei prestat el nombre de vegades que una màquina o vehicle ha carregat el dipòsit d'aigua per fer un servei. El càlcul es fa a partir del volum del dipòsit i el nombre de vegades que s'ha carregat.

Total de materials renovables utilitzats per empresa

	CLD SL m ³	CLD UTE m ³
Aigües subterrànies/ aigües freàtiques	--	52.015,50
Subministres municipals d'aigua o altres serveis hídrics públics o privats	11.859,55	23.092,26
Total consum	11.859,55	75.107,76

Les dades sobre l'aigua reciclada i reutilitzada de CLD UTE tenen a veure amb la depuració i reutilització de l'aigua associada al rentat de vehicles a la instal·lació del Parc Central.

El càlcul del percentatge de CLD UTE s'ha realitzat a partir del total de consum d'aigua en instal·lacions fixes (pel 2016, un total de 9.136,85 m³/any), ja que en cap cas l'aigua utilitzada en la prestació de servei es pot reciclar o reutilitzar. El percentatge tan elevat de recuperació/regeneració és fruit del funcionament del sistema de depuració associat al tren de rentat de Pablo Iglesias, afegit a que aquesta instal·lació consumeix 7.020,80 m³/anys sobre el total de 9.136,85.

Total d'aigua reciclada i reutilitzada per empresa

	CLD SL	CLD UTE
Volum total d'aigua reciclada i reutilitzada per l'organització	0	5.026,00 m ³
Volum total d'aigua reciclada i reutilitzada expressada com a percentatge de l'extracció d'aigua en instal·lacions fixes (%depurada/ consumida)	0%	55%

Emissions

A CLD dissenyem, desenvolupem i gestionem el nostre inventari de gasos d'efecte hivernacle, per tal de **conèixer les emissions i remocions** (en termes de CO₂ equivalent) **per a les nostres activitats i serveis**. Aquestes emissions les classifiquem en directes (Abast 1) i indirectes (Abast 2).

Com a any base o de referència, s'ha estipulat l'any 2014 donat que aquestes dades van ser certificades segons la norma ISO 14064:2012 i és el primer any en que CLD elabora la Declaració Ambiental EMAS.

D'una banda, a les emissions d'abast 1, a CLD SL i CLD UTE no disposem de focus d'emissió contaminants a l'atmosfera fixes significatius en cap dels centres on operem. D'aquesta manera, les emissions d'abast 1 es produeixen principalment per la contaminació derivada de l'emissió de gasos fruit de l'activitat de la flota de vehicles associada a la prestació de serveis. D'altra banda, les emissions d'abast 2 es refereixen, bàsicament, a energia comprada a companyia comercialitzadora per les instal·lacions (climatització, il·luminació, serveis) i per a vehicles elèctrics.

En la taula següent es mostren les emissions de CLD UTE en els darrers tres anys. L'any 2016, s'han incrementat el total de les emissions (abast 1 i abast 2) en un 7,82% respecte l'any base (2014) i en un 5,90% respecte el 2015. Aquest darrer augment és degut a l'increment de l'activitat de la flota de recollida i, com a conseqüència, del consum de carburant.

Evolució de les emissions d'abast 1 i d'abast 2 a CLD UTE

	CLD UTE		
	2014 Any base Tn CO ₂ eq	2015 Tn CO ₂ eq	2016 Tn CO ₂ eq
Emissions directes (Abast 1)	3.996,85	3.943,68	4.246,98
Emissions indirectes (Abast 2)	37,93	164,32	103,23
Total	4.034,78	4.108,00	4.350,22

En el cas de CLD SL, l'any 2016 s'han produït un total de 3.234,53 emissions. Aquesta xifra suposa una disminució del 0,09% respecte l'any base però, per contra, un increment del 9,43% respecte l'any 2015. Aquest és degut a l'increment dels serveis oferts, en especial a El Masnou.

Evolució de les emissions d'abast 1 i d'abast 2 a CLD SL

	CLD SL		
	2014 Any base Tn CO ₂ eq	2015 Tn CO ₂ eq	2016 Tn CO ₂ eq
Emissions directes (Abast 1)	3.122,99	2.839,95	3.105,13
Emissions indirectes (Abast 2)	114,53	1115,92	129,40
Total	3.237,52	2.955,87	3.234,53

Font dels factors d'emissió: Oficina Catalana del Canvi Climàtic.

Abocaments i residus

Donat que l'activitat de CLD no implica processos que incorporin aigua a productes, es considera el volum d'abocaments d'aigua equivalent al consum d'aigua de la companyia subministradora.

En la seva totalitat, aquesta quantitat d'aigua es dirigeix a la **xarxa de sanejament pública** i es reutilitza sempre que és tècnica i econòmicament viable. En el cas de les depuradores públiques que reben els abocaments de CLD SL, utilitzen aquesta aigua depurada pels diferents usos habituals de les conques dels rius (zones de golf, reg d'agricultura, etc.) Per la seva banda, els abocaments de CLD UTE que reben les depuradores públiques de EDAR Besòs i EDAR Llobregat, utilitzen l'aigua depurada per mitigar la intrusió salina en el aqüífers superficials dels deltes dels rius Besòs i Llobregat.

Sobre la qualitat de l'aigua, aquesta es troba dins dels marges requerits legalment. En el Parc Central es realitza la depuració físico-química i biològica amb recirculació d'aigua depurada. Pels parcs del Districte, la decantació i la separació d'olis i greixos i, pels parcs auxiliars, la decantació.

Les dades que es mostren a la següent taula, segueixen el Reglament Metropolità d'Aigües Residuals.

Total d'abocaments d'aigua per empresa

	CLD SL m ³	CLD UTE m ³
Abocaments d'aigua	11.859,55	9.136,84

A continuació es detallen la quantitat de residus perillosos i no perillosos que han produït CLD SL i CLD UTE. (Aquests residus no corresponen, per tant, als residus que es recullen en la prestació del servei). En ambdós casos, el mètode que s'utilitza per eliminar aquests residus depèn del gestor de residus contractat.

Total de residus perillosos i no perillosos de CLD SL

CORP. CLD SL			
Descripció		Quantitat (Tn)	Tractament
Residus de pintura	NE	0,974	V-22 Regeneració d'olis minerals
Aigües de pintures	NE	1,434	V-91 Utilització com a càrrega en altres processos
Envasos Contaminats	E	5,446	V-51 Recuperació, reutilització i regeneració d'envasos
Absorbents i Draps bruts	E	0,688	V-13 Reciclatge de tèxtils / V-41 Reciclatge i recuperació de metalls o compostos metàl·lics
Aerosols	E	0,52	V-24 Reciclatge de substàncies orgàniques que no s'utilitzen com a dissolvents
Pneumàtics fora d'ús	NE	3,865	V-52 Recuperació de pneumàtics / V-61 Utilització com a combustible
Líquids Aquosos	E	8,92	VAL Valorització
Aigües amb llots	E	0,142	V-81 Utilització en profit de l'agricultura / V-83 Compostatge
		21,989	

Total de residus perillosos i no perillosos de CLD UTE

CORP. CLD UTE			
Descripció	Quantitat (Tn)	Tractament	
Olis bruts	E 15,40	V-22 Regeneració d'olis minerals	
Envasos Contaminats	E 1,06	V-51 Recuperació, reutilització i regeneració d'envasos	
Absorbents i Draps bruts	E 0,39	V-13 Reciclatge de tèxtils / V-41 Reciclatge i recuperació de metalls o compostos metàl·lics	
Pneumàtics fora d'ús	NE 10,67	V-52 Recuperació de pneumàtics / V-61 Utilització com a combustible	
Filtres Oli	E 0,84	V-22 Regeneració d'olis minerals / V-41 Reciclatge i recuperació de metalls o compostos metàl·lics	
Sabates de fre	NE 1,69	V-22 Regeneració d'olis minerals / V-41 Reciclatge i recuperació de metalls o compostos metàl·lics	
Metalls ferrosos	NE 4,56	V-41 Reciclatge i recuperació de metalls o compostos metàl·lics / V-45 Recuperació de cables	
Anticongelant	E 1,70	V-21 Regeneració de dissolvents	
Bateries	E 2,37	V-44 Recuperació de bateries, piles, acumuladors	
Residus Líquids Aquosos Substàncies perilloses	E 22,84	VAL Valorització	
Aparells elèctrics i electrònics no perillosos	NE 0,51	V-41 Reciclatge i recuperació de metalls o compostos metàl·lics	
Aparells elèctrics i electrònics perillosos petits	E 0,20	V-41 Reciclatge i recuperació de metalls o compostos metàl·lics	
62,21			

Durant l'any 2016 ni a CLD SL ni a CLD UTE s'han registrat vessaments significatius.

Durant l'any 2016 s'han transportat els residus perillosos generats per CLD SL i CLD UTE. Aquest transport ha estat realitzat per gestors externs autoritzats, excepte el transport de residus líquids aquosos, que han estat gestionats per CLD SL.

Transport de residus perillosos

	Residus perillosos transportats	
	CLD SL (Tn)	CLD UTE (Tn)
Residus Líquids Aquosos Substàncies perilloses	22,84	--
Olis bruts	15,40	5,45
Envasos Contaminats	1,06	0,63
Absorbents i Draps bruts	0,39	--
Filtres Oli	0,84	--
Anticongelant	1,70	--
Bateries	2,37	--
Aparells elèctrics i electrònics perillosos petits	0,20	--
Aerosols	--	0,52
Aigües amb llots	--	0,14

Associat al Sistema de Gestió de la totalitat de les normes implantades a CLD, es realitza una avaluació de compliment legal amb el suport de software extern de control legislatiu (DL Plus). **En cap d'aquestes avaluacions s'han detectat incompliments normatius.**

Gestió econòmica

Des del Grup tenim el compromís d'oferir informació transparent sobre la nostra gestió econòmica per tal de crear informació de valor pels nostres grups d'interès. En aquesta línia i donant resposta a l'indicador GRI corresponent, en la següent taula mostrem el **Valor econòmic generat, distribuït i retingut de CLD.**

Durant l'exercici de l'any 2016, la xifra de negocis ha estat de 58.127.000€. Aquest valor suposa un augment de 1.795.000€ respecte l'any 2015, quan la xifra de negoci va ser de 56.332.000€. Aquest increment es deu, principalment, a l'increment d'ingressos derivat de la prestació de serveis.

Tot i això, el resultat del valor econòmic retingut és negatiu. No obstant, els administradors han formulat els comptes anuals en base al principi d'empresa en funcionament donat que la Societat compta amb el recolzament financer del seu soci majoritari per continuar amb el desenvolupament normal de les seves activitats i atendre els compromisos assumits.

D'aquesta manera, la Societat es troba en una situació equilibrada i de solvència suficient per afrontar el futur amb un optimisme moderat. Pel proper exercici, preveiem una **tendència positiva de la societat en el mercat**, amb un increment de les xifres de venda i, en conseqüència, de la nostra xifra de resultats.

Balanç de la situació econòmica de l'exercici de 2016

	2016
Valor econòmic directe generat	58.844.000
Xifra de negocis	58.127.000
Ventes	187.000
Prestació de serveis	57.940.000
Altres ingressos de l'explotació	412.000
Ingressos accessoris i altres de gestió corrent	372.000
Subvencions d'explotació incorporades al resultat de l'exercici	40.000
Ingressos financers	296.000
De participacions en eines de patrimoni	98.000
De valors negociables i altres eines financeres	198.000
• D'empreses del grup i associades	182.000
• De tercers	16.000
Deteriorament i resultat per alienació d'instruments financers	9.000
Valor econòmic distribuït	59.407.205
Despeses operacionals	17.396.838
Aprovisionaments	6.763.000
Altres despeses d'explotació	5.434.000
Amortització immobilitzat	5.257.000
Deteriorament i resultat per alineació de l'immobilitzat	68.000

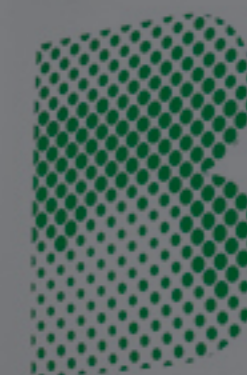
	2016
Salaris i beneficis de la plantilla	35.943.591
Despeses de personal dels comptes anuals	39.532.000
Seguretat Social a càrrec d'empresa	-3.588.409
Pagaments a proveïdors de capital	1.227.000
Dividends	311.000
Per deutes amb tercers	916.000
Pagaments al govern	*4.839.776
Inversions a la comunitat	**0
Valor econòmic retingut	-563.205

*Aquesta xifra de pagaments al govern inclou els 3.588.409€ de despesa de la Seguretat Social.

** Per política de Grup Sorigué, les inversions a la comunitat a partir de les donacions a la Fundació Sorigué es centralitzen des d'una sola empresa del grup (ACSA), que és l'empresa més gran i amb més ingressos.

Durant l'any objecte de la Memòria, el Grup ha rebut desgravacions econòmiques per un valor de 19.763 €.

Índex de continguts GRI

**Barcelona
pel Medi
Ambient**
**Gestió
de residus**

Telèfon del civisme
900 226 226

www.bcn.cat/mediambient
Vehicle amb gas natural

GRI 101: Fonaments**GRI 102: Continguts Generals**

	Descripció	Pàgina	Verificació externa
Perfil de l'organització			
102-1	Nom de l'organització	Qui som pàg. 9	
102-2	Activitats, marques, productes i serveis	Qui som pàg. 9, 10. Els nostres serveis pàg. 13	
102-3	Ubicació de la seu	Contacte pàg. 69	
102-4	Ubicació de les operacions	Qui som pàg. 9	
102-5	Propietat i forma jurídica	Qui som pàg. 9, 10	
102-6	Mercats servits	Qui som pàg. 9, 10 Implantació geogràfica pàg. 14	
102-7	Mida de l'organització	Qui som pàg. 11	
102-8	Informació sobre empleats i altres treballadors	L'equip de CLD pàg. 32	
102-9	Cadena de subministrament	Relació amb proveïdors pàg. 41	
102-10	Canvis significatius en l'organització i en la seva cadena de subministrament	Òrgans de govern pàg. 16, 17	
102-11	Principi o enfocament de precaució	Compromesos amb el medi ambient pàg. 46	
102-12	Iniciatives externes	El Sistema Integrat de Gestió de CLD pàg. 15 L'equip de CLD pàg. 34, 35	
102-13	Afiliació a associacions	Aportant valor a la societat pàg. 44	
Estratègia			
102-14	Declaració d'alts executius responsables de la presa de decisions	Carta de la presidència pàg. 3	
Ètica i integritat			
102-16	Valors, principis, Estàndards i normes de conducta	L'RSC, un pilar fonamental pàg. 20	
Governança			
102-18	Estructura de governança	Òrgans de govern pàg. 16, 17	

Participació dels grups d'interès

	Descripció	Pàgina	Verificació externa
102-40	Llistat de grups d'interès	Grups d'interès pàg. 24	
102-41	Acords de negociació col·lectiva	L'equip de CLD pàg. 39	
102-42	Identificació i selecció de grups d'interès	Grups d'interès pàg. 23	
102-43	Enfocament per a la participació dels grups d'interès	Grups d'interès pàg. 25	
102-44	Temes i preocupacions clau mencionats	Grups d'interès pàg. 26	

Pràctiques per a l'elaboració d'informes

102-45	Entitats incloses en els estats financers consolidats	Qui som pàg. 9	
102-46	Definició dels continguts dels informes i les cobertures dels temes	Anàlisi de materialitat pàg. 28, 29	
102-47	Llistat dels temes materials	Anàlisi de materialitat pàg. 29	
102-48	Reexpressió de la informació	N/A per ser la primera memòria elaborada per CLD	
102-49	Canvis en l'elaboració d'informes	N/A per ser la primera memòria elaborada per CLD	
102-50	Període objecte de l'informe	Qui som pàg. 7	
102-51	Data del darrer informe	N/A per ser la primera memòria elaborada per CLD	
102-52	Cicle d'elaboració d'informes	Qui som pàg. 7	
102-53	Punt de contacte per a preguntes sobre l'informe	Qui som pàg. 7	
102-54	Declaració d'elaboració de l'informe de conformitat amb els Estàndards GRI	Qui som pàg. 7	
102-55	Índex de continguts GRI	Índex de continguts GRI pàg. 59-64	
102-56	Verificació externa	Qui som pàg. 7	

Temes Materials			
Tema material	Enfocament de gestió i continguts	Pàgina	Verificació externa
Dimensió econòmica			
Acompliment econòmic			
103	Enfocament de gestió	Gestió econòmica pàg. 56	
201-1	Valor econòmic general i distribuït	Gestió econòmica pàg. 56, 57	
201-4	Assistència financera rebuda del govern	Gestió econòmica pàg. 57	
Pràctiques d'adquisició			
103	Enfocament de gestió	Relació amb proveïdors pàg. 41	
204-1	Proporció de despesa en proveïdors locals	Relació amb proveïdors pàg. 41	
Anticorrupció			
103	Enfocament de gestió	L'RSC, un pilar fonamental pàg. 19, 20, 21, 22	
205-1	Operacions avaluades per riscos relacionats amb la corrupció	L'RSC, un pilar fonamental pàg. 22	
Dimensió ambiental			
Materials			
103	Enfocament de gestió	Compromesos amb el medi ambient pàg. 46	
301-1	Materials utilitzats per pes o volum	Compromesos amb el medi ambient pàg. 47	
Energia			
103	Enfocament de gestió	Compromesos amb el medi ambient pàg. 46	
302-1	Consum energètic dins de l'organització	Compromesos amb el medi ambient pàg. 48	
302-5	Reducció dels requeriments energètics de productes i serveis	Compromesos amb el medi ambient pàg. 48	
Aigua			
103	Enfocament de gestió	Compromesos amb el medi ambient pàg. 46	
303-1	Extracció d'aigua per font	Compromesos amb el medi ambient pàg. 49	
303-3	Aigua reciclada i reutilitzada	Compromesos amb el medi ambient pàg. 49	

Dimensió ambiental			
Tema material	Enfocament de gestió i continguts	Pàgina	Verificació externa
Emissions			
103	Enfocament de gestió	Compromesos amb el medi ambient pàg. 46	
305-1	Emissions directes de GEI (abast1)	Compromesos amb el medi ambient pàg. 50	
305-2	Emissions indirectes de GEI al generar energia (abast2)	Compromesos amb el medi ambient pàg. 50	
Abocaments i residus			
103	Enfocament de gestió	Compromesos amb el medi ambient pàg. 46	
306-1	Abocament d'aigües en funció de la seva qualitat i destí	Compromesos amb el medi ambient pàg. 51	
306-2	Residu per tipus i mètode d'eliminació	Compromesos amb el medi ambient pàg. 52	
306-3	Vessaments significatius	Compromesos amb el medi ambient pàg. 54	
306-4	Transport de residus perillosos	Compromesos amb el medi ambient pàg. 54	
Acompliment ambiental			
103	Enfocament de gestió	Compromesos amb el medi ambient pàg. 46	
307-1	Incompliment de la legislació i normativa ambiental	Compromesos amb el medi ambient pàg. 54	
Avaluació ambiental dels proveïdors			
103	Enfocament de gestió	Relació amb proveïdors pàg. 41, 42	
308-1	Nous proveïdors que han passat filtres de selecció d'acord amb els criteris ambientals	Relació amb proveïdors pàg. 43	
Dimensió social			
Ocupació			
103	Enfocament de gestió	L'equip de CLD pàg. 32	
401-1	Noves contractacions d'empleats i rotació del personal	Noves contractacions pàg. 33	
401-2	Beneficis pels empleats a temps complert que no s'ofereixen als empleats a temps parcial o temporals	Conciliació pàg. 39	
401-3	Permís parental	Conciliació pàg. 38	

Dimensió social			
Tema material	Enfocament de gestió i continguts	Pàgina	Verificació externa
Salut i seguretat en el treball			
103	Enfocament de gestió	L'equip de CLD pàg. 35	
403-2	Tipus d'accidents i taxa de freqüència d'accidents, malalties professionals, dies perduts, absentisme i nombre de morts per accident laboral o malaltia professional	L'equip de CLD pàg. 36	
403-3	Treballadors amb alta incidència o elevat risc de malalties relacionades amb la seva activitat	L'equip de CLD pàg. 37	
403-4	Temes de salut i seguretat tractats en acords formals amb sindicats	L'equip de CLD pàg. 37	
Formació i ensenyament			
103	Enfocament de gestió	L'equip de CLD pàg. 37	
404-1	Mitjana d'hores de formació a l'any per empleat	L'equip de CLD pàg. 37	
404-2	Programes per millorar les aptituds dels empleats i programes d'ajuda a la transició	L'equip de CLD pàg. 38	
Diversitat i igualtat d'oportunitats			
103	Enfocament de gestió	L'equip de CLD pàg. 34	
405-2	Diversitat i igualtat d'oportunitats	L'equip de CLD pàg. 34	
Llibertat d'associació i negociació col·lectiva			
103	Enfocament de gestió	Relació amb proveïdors pàg. 41, 42	
407-1	Operacions i proveïdors dels quals els drets a la llibertat d'associació i negociació col·lectiva podrien estar en risc	Relació amb proveïdors pàg. 43	
Avaluació social de proveïdors			
103	Enfocament de gestió	Relació amb proveïdors pàg. 41, 42	
414-1	Nous proveïdors que han passat filtres de selecció d'acord amb els criteris socials	Relació amb proveïdors pàg. 43	

Dimensió social			
Tema material	Enfocament de gestió i continguts	Pàgina	Verificació externa
Política pública			
103	Enfocament de gestió	Òrgans de govern pàg. 16, 17	
415-1	Contribucions a partits i/o representants polítics	Òrgans de govern pàg. 18	
Compliment socioeconòmic			
103	Enfocament de gestió	L'RSC, un pilar fonamental pàg. 19, 20, 21, 22	
419-1	Incompliment de les lleis i normatives en els àmbits social i econòmic	L'RSC, un pilar fonamental pàg. 22	

Informe de verificació

AENOR

VERIFICACIÓ DE LA MEMÒRIA DE SOSTENIBILITAT

VMS-2017/0028

AENOR ha verificat que la Memòria de l'empresa

CORPORACIÓN CLD, S.L.

TITULADA: CLD MEMÒRIA DE RESPONSABILITAT 2016

Conforme amb: Els GRI Standards del Global Reporting Initiative

Opció GRI aplicada: Essencial.

Procés de Verificació: Per concedir aquest Document de Verificació, AENOR ha comprovat l'adequació de la memòria al requerit per GRI i ha traçat les dades i informació continguts en aquesta.

Data d'emissió: 2017-11-24

Original Electrónico

AENOR INTERNACIONAL, S.A.U
Génova, 6. 28004 Madrid. España
Tel. 91 432 60 00.- www.aenor.com

Rafael GARCÍA MEIRO
Director General

AENOR

VERIFICACIÓ DE LA MEMÒRIA DE SOSTENIBILITAT

VMS-2017/0028 -001/00

AENOR ha verificat que la Memòria de l'empresa Corporación CLD

CLD MEMÒRIA DE RESPONSABILITAT 2016

inclou l'informació de

CLD, S.L.

conforme amb: Els GRI Standards del Global Reporting Initiative

opció GRI aplicada: Essencial.

procés de Verificació: Per concedir aquest Document de Verificació, AENOR ha comprovat l'adequació de la memòria al requerit per GRI i ha traçat les dades i informació continguts en aquesta.

data d'emissió: 2017-11-24

Rafael GARCÍA MEIRO
Director General

AENOR INTERNACIONAL, S.A.U
Génova, 6. 28004 Madrid. España
Tel. 91 432 60 00.- www.aenor.com

AENOR

VERIFICACIÓ DE LA MEMÒRIA DE SOSTENIBILITAT

VMS-2017/0028 -002/00

AENOR ha verificat que la Memòria de l'empresa Corporación CLD que inclou l'informació de

CLD UTE

TITULADA: CLD MEMÒRIA DE RESPONSABILITAT 2016

Conforme amb: Els GRI Standards del Global Reporting Initiative

Opció GRI aplicada: Essencial.

Procés de Verificació: Per concedir aquest Document de Verificació, AENOR ha comprovat l'adequació de la memòria al requerit per GRI i ha traçat les dades i informació continguts en aquesta.

Data d'emissió: 2017-11-22

Rafael GARCÍA MEIRO
Director General

AENOR INTERNACIONAL, SAU
Génova, 6. 28004 Madrid. España
Tel. 91 432 60 00.- www.aenor.com

Ens interessa la teva opinió

Dedica'ns un minut del teu temps i ajuda'ns a conèixer i treballar el que és important per a tu.

1. A quin grup d'interès del Grup Sorigué pertanyes?

- > Proveïdor
- > Client usuari o consumidor
- > Treballador
- > Aliat / Col·laborador
- > Govern / Administració
- > Comunicat local
- > Altres, indica quin

2. T'ha resultat d'interès la informació que recull aquesta Memòria de Sostenibilitat? (Valoració de l'1 al 5)

- > 1 2 3 4 5

3. Has descobert aspectes de CLD que desconexies?

- > Pertinència del Grup Sorigué
- > Serveis oferts
- > Implementació geogràfica
- > Compromisos amb el medi ambient
- > Compromís social
- > Altres, indica quins

4. Hi ha algun aspecte sobre el que t'hagués interessat tenir més informació?

- > Sí, indica quins
- > No

5. Marca d'entre els següents aspectes, aquells amb els que identifiqués a CLD

- > Eficiència
- > Igualtat
- > Servei a la comunitat
- > Qualitat de la vida laboral
- > Protecció del medi ambient
- > Sostenibilitat

6. Hi ha algun aspecte sobre el que t'agradaria que dediquéssim més esforços?

- > Sí, indica quins
- > No

CONTACTE

Corporació CLD

Pablo Iglesias, 61-63
08908 L'Hospitalet de Llobregat (Barcelona)
T +34 934 450 215 (General)
T +34 933 308 518 (Serveis)
info@corpclld.com

Sorigué

Alcalde Pujol, 4
25006 Lleida
T +34 973 706 100
F +34 973 263 811
sorigue@sorigue.com

corp
CLD

Memoria de Responsabilidad
2016

soriguē

Carta de la presidencia

Ana Vallés

Presidenta Grupo Sorigué

Como presidenta de Sorigué, me siento especialmente satisfecha con la presentación de la memoria de sostenibilidad de CLD, incorporada a nuestro grupo en marzo de 2016.

El proceso de integración de CLD a nuestra compañía ha sido modélico, eficaz y ágil, gracias a las excelentes condiciones previas y a la positiva disposición de los equipos humanos. Todas las partes involucradas previmos que esta integración sería provechosa, hecho que se ha constatado rápidamente.

Nuestro grupo tiene una sólida trayectoria en materia de sostenibilidad, que se ve reflejada en nuestro modelo integrado de negocio que cubre todo el ciclo productivo: desde la extracción de áridos de nuestras graveras, la elaboración de productos asfálticos, la gestión del ciclo del agua, hasta la gestión integral de residuos con criterios sostenibles, y el cultivo de campos de olivos y cereales. Somos una empresa consciente de nuestra relación con las personas y los territorios donde actuamos, nuestra vocación de retorno a la sociedad es parte de nuestra identidad. Este compromiso se impulsa a través de la Fundación Sorigué, creada el año 1985, que realiza actividades en el ámbito social, educativo y cultural.

Coincidiendo con el relieve generacional en la dirección de la empresa, impulsamos en 2015 el primer plan estratégico plurianual corporativo, bajo el lema “Crecer haciendo crecer”. Este plan tiene como objetivo garantizar un crecimiento

Carta de la presidencia

Ana Vallés

Presidenta Grupo Sorigué

sostenible de la empresa, con el convencimiento de que este solo es posible si ayuda a crecer a todos nuestros grupos de interés.

Este plan estratégico se articula a través de tres ejes: las personas y el desarrollo del talento; el impulso de la innovación como garantía de futuro; y nuestra apuesta por la sostenibilidad y el retorno.

En paralelo a nuestro proceso de cambio, la sociedad en su conjunto ha dado decisivos pasos en materia de sostenibilidad en múltiples ámbitos. Para citar los más relevantes, la declaración de Objetivos de Desarrollo del Milenio de la ONU, a la que nuestra empresa se ha suscrito, la agenda de crecimiento inteligente de la Comisión Europea, Europa 2020, y la llamada “Ciudades para una Economía Circular” que se realizó en París en 2015.

En todos estos casos se apuesta por un crecimiento inteligente, con una economía basada en el conocimiento y en la innovación; por un crecimiento sostenible, que promueva una economía que use eficazmente los recursos, más competitiva; y por un crecimiento integrador, que fomente una economía con un alto nivel de empleabilidad que redunde en la cohesión económica, social y territorial. No puede haber mejor coincidencia con nuestra filosofía.

En este contexto, en enero de 2017, la empresa del grupo ACSA, Obras e Infraestructuras, S.A.U. ha recibido el certificado AENOR de Responsabilidad Social conforme al estándar internacional IQNet SR10, que acredita como empresa

Carta de la presidencia

Ana Vallés

Presidenta Grupo Sorigué

socialmente responsable, que apuesta por el buen gobierno y la mejora. Nuestro compromiso ahora es extender esta certificación al resto de nuestras empresas, entre ellas CLD, porque somos conscientes de que su actividad está intrínsecamente ligada a la sostenibilidad de las ciudades.

Corporación CLD, con más de 85 años de dedicación a la gestión de servicios urbanos, es uno de los primeros operadores medioambientales de Cataluña. Con una plantilla alrededor de 1.000 trabajadores repartidos en 18 centros de trabajo de Cataluña y Andorra, dan servicio de recogida y limpieza viaria a 2,3 millones de personas en 57 municipios.

Sabemos que su alta eficiencia se basa en su ímpetu para conseguir la excelencia a través de la investigación y de la tecnología al servicio de la preservación del medio ambiente y del bienestar de la ciudadanía. Esta marcada responsabilidad social, herencia del cooperativismo de sus orígenes, dirige su actividad. En la actualidad, el 25 por ciento del accionariado son antiguos socios cooperativistas.

Nuestro compromiso es mantener este impulso y hacerlo público con la publicación periódica, con carácter bienal, de esta memoria.

Lérida, 9 de octubre de 2017

Acerca de esta memoria

Con la voluntad de realizar un ejercicio de transparencia y de comunicación hacia los distintos grupos de interés, CLD ha elaborada su primera Memoria de Sostenibilidad. Para dar más fiabilidad al documento, esta memoria ha estado elaborada conforme a los estándares **Global Reporting Initiative (GRI)**: opción esencial, y ha estado verificada externamente por la empresa auditora **AENOR**. El informe de verificación de esta auditoría se puede consultar en el apartado “Informe de Verificación” de esta memoria.

Esta memoria recoge todos aquellos avances y acciones realizados durante el año 2016. Con el objetivo de seguir reportando sobre los aspectos **ambientales, económicos y sociales** de la organización y de sus impactos, CLD se plantea elaborar la Memoria de Sostenibilidad de manera periódica, con carácter bienal.

Para dar respuesta a todas las dudas así como para obtener feedback de los grupos de interés, se pone a disposición el contacto de Miriam Porres, responsable de Responsabilidad Social y Cumplimiento: **m.porres@sorigue.com**.

Nuestra organización

Quiénes somos

CLD es una empresa dedicada a la **gestión de servicios urbanos** que cuenta con más de 85 años de experiencia en el sector, hecho que la convierte en uno de los primeros operados medioambientales de Cataluña.

CLD, formada por las sociedades Corp. CLD SUTR, SL (de ahora en adelante **CLD SL**) y Corp. CLD SUTR, UTE (de ahora en adelante **CLD UTE**), presta servicios a 2,3 millones de personas repartidas en 57 municipios de Catalunya y Andorra.

Los ámbitos de actuación de CLD son los siguientes:

- La prestación de servicios de limpieza técnica y de limpieza pública
- Inspecciones con CCTV, y mantenimiento de redes de saneamiento.
- Jardinería.
- Transporte de residuos peligrosos y no peligrosos según código de transportista T-3591.
- Prestación de limpieza de pintadas y carteles.
- Limpieza viaria y servicio de recogida de residuos urbanos.
- Recogida, transporte y clasificación (centro de transferencia) de residuos sólidos no peligrosos.

En CLD ofrecemos un servicio de calidad y excelencia a 2,3 millones de personas de 57 municipios de Catalunya y Andorra.

Por un lado, **CLD SL** presta todas las tipologías de servicios enumerados en el apartado anterior a Ayuntamientos, Consejos Comarcales y otros organismos públicos o público/privados, si bien también opera de manera minoritaria en el sector de clientes privados. Por otro lado, CLD UTE es una empresa creada para prestar los servicios de limpieza viaria y recogida de residuos sólidos urbanos para los distritos de Horta-Guinardó y Nou Barris (Zona norte) de la ciudad de Barcelona según contratación indirecta en régimen de concesión, de la gestión y ejecución de servicios de limpieza del espacio público y de recogida de residuos municipales de la ciudad de Barcelona, así como el transporte de residuos procedente del servicio de limpieza y de recogida en los centros de tratamiento.

El impacto directo en el bienestar de los ciudadanos y ciudadanas hace que en CLD tengamos un gran compromiso y responsabilidad en proporcionar un **servicio de máxima**

calidad y eficacia, teniendo en cuenta en todo momento la **preservación del medio ambiente**.

Esta vocación de servicio y apuesta por la responsabilidad social, herencia del cooperativismo de los orígenes de la organización, son los pilares que conforman la filosofía y los valores de CLD, influenciando en todas nuestras actividades, y a todos los grupos de interés con los que nos relacionamos.

En marzo de 2016, CLD se incorpora a Sorigué, grupo empresarial referente en los sectores de la tecnología y la ingeniería del agua, la construcción y los materiales.

Con esta operación, que se enmarca en el Plan Estratégico de la organización, Sorigué apuesta por el crecimiento sostenible a través de la **diversificación, la innovación, el desarrollo y la captación de talento**. Como consecuencia, en enero de 2016 Sorigué incrementó su plantilla en más del 50% y aumentó su EBITDA en más de 10 millones de euros este año.

CLD en números

Número total de empleados

CLD SL **921**

CLD UTE **1.799**

Ventas netas

58.127.000 €

Flota

Más de **482** vehículos

Número total de operaciones

CLD SL
Número total de clientes **347**

CLD UTE
Servicios de limpieza viaria **52.873** jornadas

Recogida domiciliaria **33.439** jornadas

Capitalización total

Fondos Propios
[Capital + reservas + resultado ejercicio] **21.478.000 €**

Deuda
[Pasivo Corriente + Pasivo No Corriente] **26.869.000 €**

Capitalización total **48.347.000 €**

Centros de trabajo

18 centros
16 Cataluña
2 Andorra

Municipios donde se prestan servicios

57 municipios
50 Cataluña
7 Andorra

Ciudadanos beneficiarios del servicio

2,3 millones de ciudadanos

Misión y visión

—

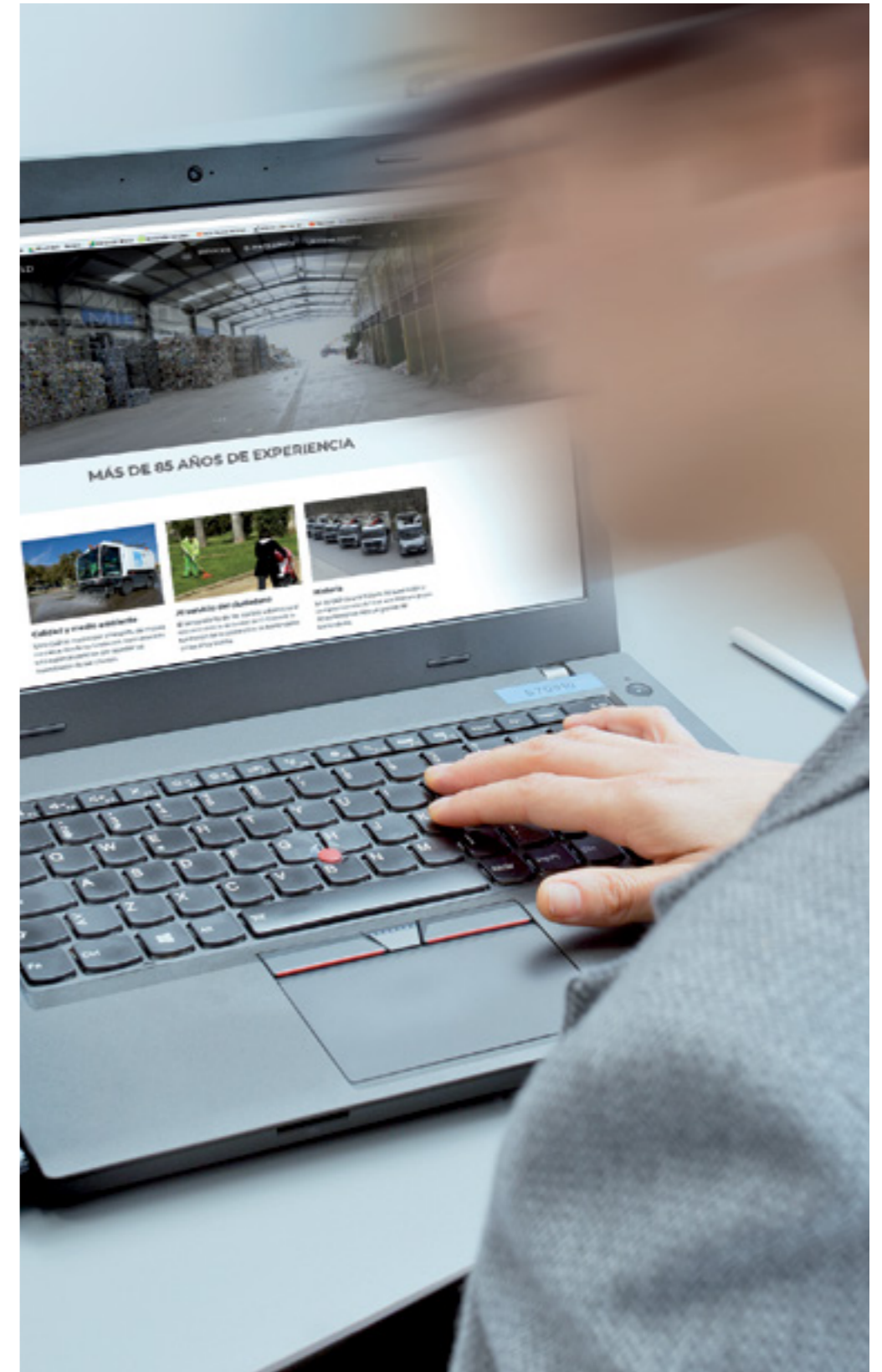
Como empresa que forma parte del Grupo Sorigué, en CLD compartimos la misma misión, visión y valores con el Grupo:

Misión

Aportar valor a nuestros clientes, colaboradores y empleados, a través de nuestro compromiso social y basándonos en nuestros tres ejes: talento y conocimiento (personas), innovación y posicionamiento.

Visión

Ser el grupo empresarial de referencia en nuestras áreas de actividad, por nuestro compromiso de crear valor sostenible. “Crecer haciendo crecer”.

Nuestros servicios

A lo largo de su trayectoria, CLD se ha ido adaptando a las necesidades cambiantes del mercado, apostando siempre por la **investigación, la formación especializada y la mejora tecnológica**, para que esté al servicio del bienestar de los ciudadanos y de la preservación del medio ambiente.

La empresa ofrece los servicios siguientes:

Servicios urbanos

La actividad principal de CLD desde su fundación como cooperativa de basureros el año 1930, es el **saneamiento de los núcleos urbanos**. Actualmente los servicios urbanos consisten en:

- Recogida selectiva de residuos.
- Barrido viario manual, mecánico y mixto.
- Riego viario manual y mixto.
- Limpieza viaria con vapor.
- Limpieza de grafitis.
- Limpieza de playas.
- Limpieza y mantenimiento de contenedores.
- Gestión integral del alcantarillado.
- Vacío de papeleras.
- Mantenimiento de zonas verdes.
- Asesoramiento técnico en planos de recogida de residuos y limpieza varia.

Servicios a la industria

Por un lado, CLD trabaja en la gestión de residuos, satisfaciendo las necesidades de transporte, tratamiento, valoración y gestión de residuos industriales, a la vez que asesora a la industria a preservar el medio ambiente.

Paralelamente, CLD, actuando como la marca Hidrojet®, con más de 35 años de experiencia en el sector, centra su actividad en la limpieza técnica industrial y pública de sistemas de alcantarillado, depuradoras, depósitos, decantadores, bases, inspección y reparación de cañerías, etc.

Implantación geográfica

CLD, con sede principal en Hospitalet de Llobregat, tiene presencia en un gran número de municipios por toda Cataluña y Andorra.

Catalunya (Habitantes)

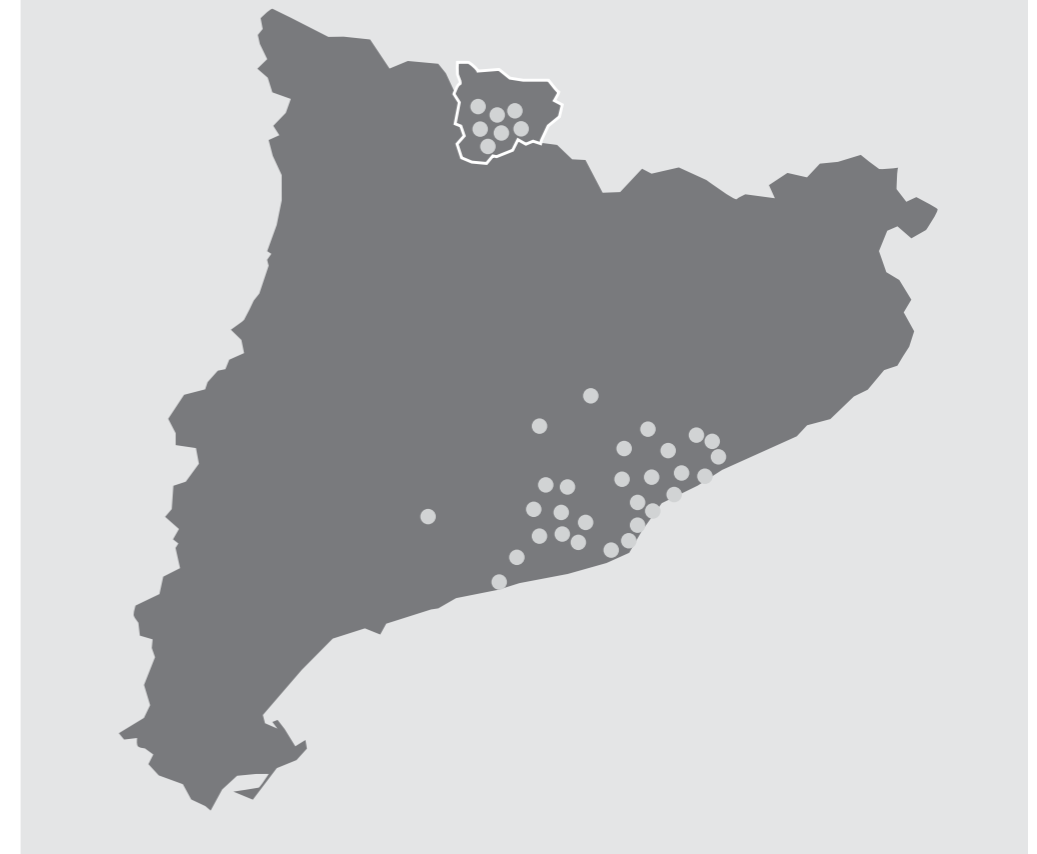
• Barcelona	1.608.746
• Mataró	125.517
• Santa Coloma Gramenet	117.153
• Vilanova i la Geltrú	65.972
• Esplugues	45.733
• Santa Perpètua de Mogoda	25.556
• Molins de Rei	25.359
• Masnou	23.119
• Consell Ccal. Del Baix Llobregat	*22.443
• Consell Ccal. Conca de Barberà	*20.220
• Cardedeu	18.158
• Sant Celoni	17.540
• Montornès del Vallès	16.218
• Montgat	11.621
• Pallejà	11.348
• Santa Maria Palautordera	9.194
• Cervelló	8.861
• Sentmenat	8.700
• Arenys de Munt	8.638
• L'Ametlla del Vallès	8.337
• Santpedor	7.520
• Gelida	7.238
• Collbató	4.396
• Sant Climent de Llobregat	4.024
• La Palma de Cervelló	3.000
• Monistrol de Montserrat	2.867
• Castellví de Rosanes	1.807
• Gualba	1.426
• Santa Maria d'Oló	1.054

Andorra (Habitantes)

• Govern d'Andorra	77.281
• Comú d'Escaldes-Engordany	14.521
• Comú d'Encamp	12.338
• Comú de la Massana	10.076
• Comú de Sant Julià de Loira	9.379
• Comú de Canillo	4.826
• Comú d'Ordino	4.687

Implantación geográfica de CLD

Fuente: Idescat. Datos 2016

*Indica el número de habitantes de los municipios en los que CLD da servicio, que no son todos los municipios del Consejo Comarcal.

El Sistema Integrado de Gestión de CLD

Desde su fundación, CLD ha mantenido un especial cuidado para prestar servicios que satisfagan plenamente las expectativas de sus clientes y del conjunto de la sociedad.

Esta filosofía irrenunciable ha permitido a CLD lograr y consolidar la posición líder que ocupa dentro del sector medioambiental catalán, promoviendo un crecimiento equilibrado, sostenido y sostenible.

Así, con el objetivo de avanzar en la mejora continua y por el compromiso que tiene con sus trabajadores y trabajadoras, la ciudadanía y el entorno, CLD cuenta, desde 2010 con un **Sistema Integrado de Gestión** sólido que incorpora la Gestión de la Calidad (**UNE EN ISO 9001:2015**), la Gestión Ambiental (**UNE EN ISO 14001:2015**) y la Gestión de la Prevención de Riesgos Laborales (**BSI OHSAS 18001**). La **Política de Prevención, Calidad y Medio Ambiente** rige el día a día de la organización y pone de manifiesto esta responsabilidad.

El proceso de mejora continua que determina la implantación y evolución del Sistema Integrado de Gestión lleva a CLD a hacer nuevos pasos hacia delante en cuestiones ambientales, obteniendo la **certificación EMAS (declaración ambiental)** en fecha 2015 para todos los servicios de CLD UTE, y para los servicios de limpieza viaria, recogida domiciliaria y limpieza

de pintadas en el caso de CLD SL. Del mismo modo, en fecha enero 2016 se obtiene la certificación según la norma **ISO 14064-1** (cálculo de la huella de carbono) referente a todos los servicios que CLD ejecuta para el Ayuntamiento de Barcelona y para el puerto de Barcelona.

Paralelamente, en febrero de 2015 CLD UTE obtiene el **Distintivo de Garantía de Calidad de Flotas de Vehículos**, y en enero de 2016 el **Distintivo de Garantía de Calidad de Parques de Vehículos**, otorgados por la Dirección General de Calidad Ambiental (Generalitat de Catalunya).

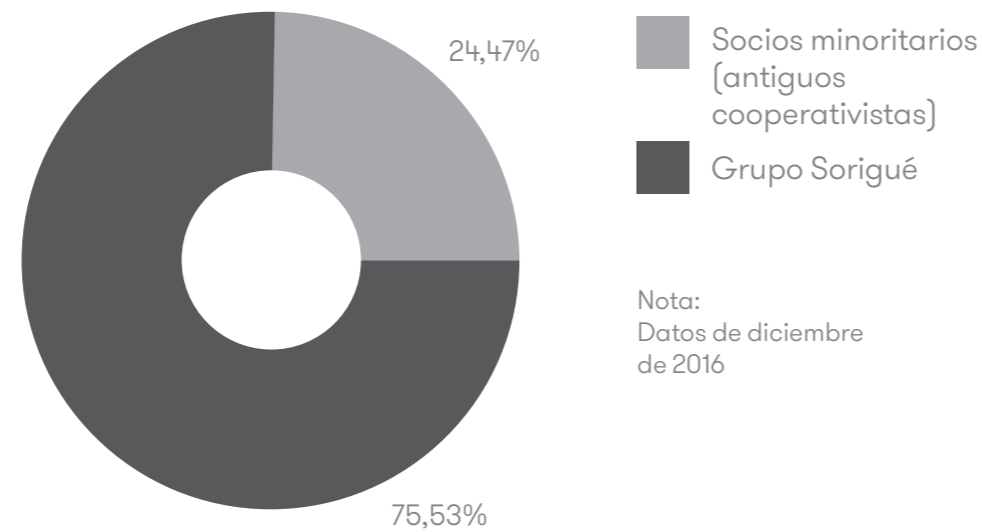
En inicio de 2017 CLD da un paso más en el compromiso relativo a la **Gestión de la Eficiencia Energética** y certifica la gestión de todos sus servicios según la norma **UNE EN ISO 50001**, logrando un nuevo hito en el objetivo de las actividades que realiza en servicios altamente eficientes desde el punto de visto del consumo de recursos.

Órganos de gobierno

El 17 de marzo de 2016 CLD se incorpora formalmente al Grupo Sorigué, si bien la integración efectiva al Grupo no se inicia hasta el 1 de enero de 2017, con la previsión de finalizarla completamente a finales del presente año.

De este modo, el **accionariado de CLD** ha quedado constituido de la siguiente forma:

Accionariado de CLD

Nota:
Datos de diciembre de 2016

La parte minoritaria del accionariado corresponde a los antiguos socios cooperativistas, manteniendo así el lazo con los orígenes históricos de la empresa. A fecha de redacción de la presente memoria, el 25% de la propiedad está en manos de antiguos socios cooperativistas. Actualmente hay unos 30 socios trabajadores y unas 40 personas vinculadas a estos socios (hijos, nietos...).

La compra de CLD por parte del Grupo de Sorigué, ha comportado cambios generales en la organización, especialmente evidentes en la incorporación de valores corporativos y la organización interna de la empresa, vinculándose al resto del Grupo por medio de directores corporativos, y de distintos departamentos corporativos.

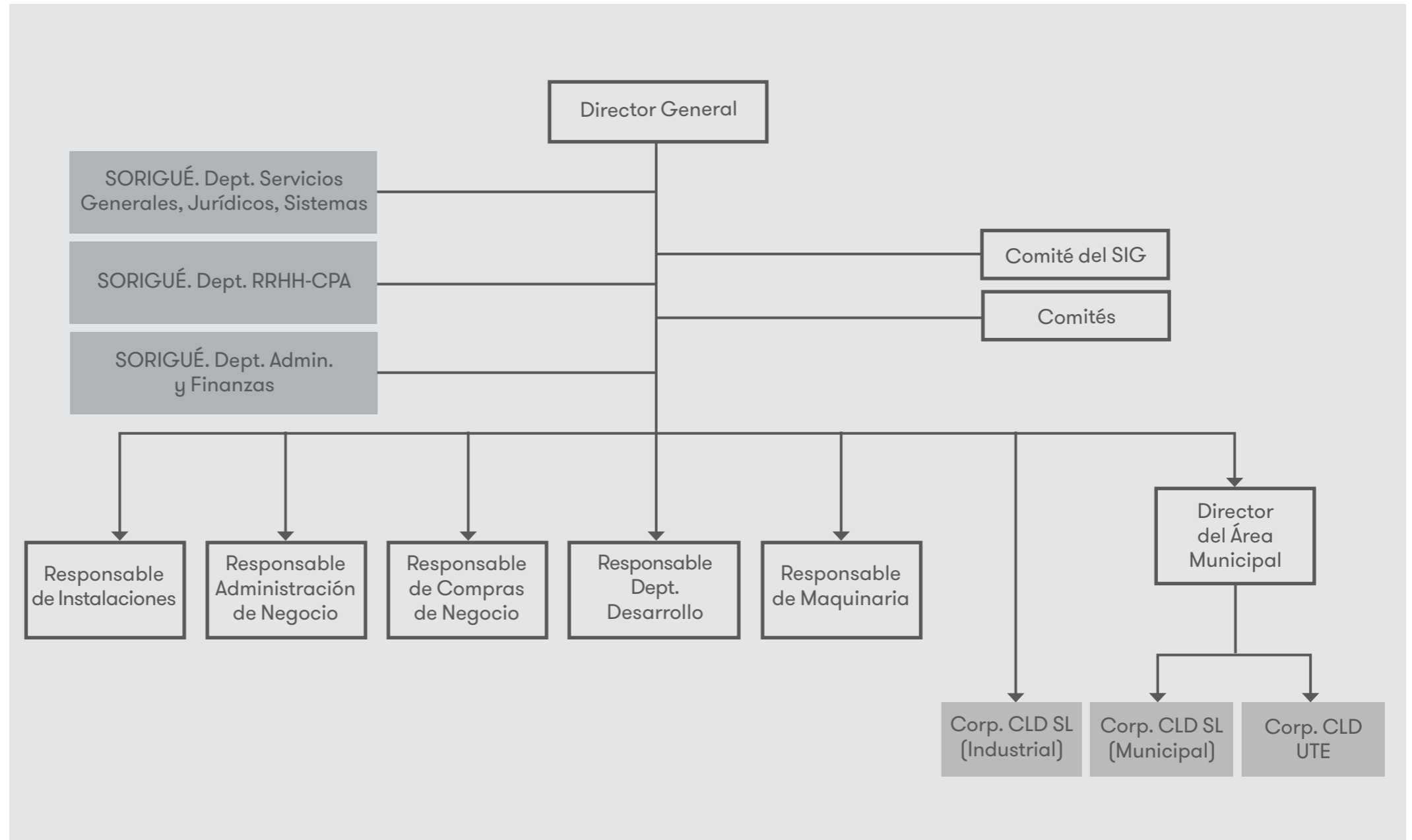
Este cambio ha permitido generar una situación beneficiosa por parte de las dos empresas, que han logrado aprovechar los puntos fuertes de cada una y trabajar en equipo para incorporar los mejores mecanismos y sistemas en cada caso. Con la entrada al Grupo Sorigué, con quien se comparten muchos valores, se ha podido avanzar en la **implicación de la plantilla, el crecimiento profesional** de todos los trabajadores y trabajadoras, así como en la incorporación de una manera más estructurada y estratégica de **políticas en materia de responsabilidad social corporativa**.

Por lo que refiere a la estructura organizativa, la dirección se ejerce desde la sociedad matriz del Grupo Sorigué, y en consecuencia, no existe personal de alta dirección en CLD.

El **Comité del Sistema integrado de Gestión** de CLD planifica y supervisa la implementación del Sistema Integrado de Gestión. Su principal misión es la de realizar la Revisión del Sistema para la Dirección de manera anual. Este Comité también es el responsable de la toma de decisiones sobre los temas ambientales y sociales.

Organigrama del Grupo

La organización no tiene ninguna vinculación ni personal ni económica con ninguna persona ni partido político.

La RSC, un pilar fundamental

La responsabilidad social corporativa está en nuestro ADN. Trabajamos para satisfacer las necesidades de la ciudadanía, respetando en todo momento las personas y el medio ambiente.

Por la propia naturaleza del servicio prestado a los ciudadanos y la inmediata proximidad a sus necesidades y espacios de convivencia, CLD incorpora desde sus inicios una vocación de **respeto a las personas y al medio ambiente**, aportando un valor añadido y un impacto positivo a la sociedad y al entorno, mediante unas prácticas que favorecen la usabilidad de los espacios públicos a la vez que se usan unos sistemas respetuosos con el entorno.

Asimismo, con la incorporación de CLD al Grupo Sorigué ha fortalecido aún más la gestión de la Responsabilidad Social Corporativa de la organización, estableciendo una estrategia clara, con acciones concretas y unos objetivos que permiten a CLD trabajar hacia una **mejora continua**.

A nivel corporativo, se ha llevado a cabo un exhaustivo proceso de reflexión estratégica del Grupo Sorigué durante los años 2011-2015 en el que participaron más de 150 directivos y con los que se consiguió un análisis DAFO y un informe de priorización donde se identificaron los riesgos así como

las oportunidades de mejora. Esto dio como resultado la elaboración del Plan Estratégico 2015-2017, que nos ha permitido avanzar con unos objetivos claros. Uno de los primeros pasos es la implicación del equipo directivo de CLD para que incorpore los valores de la estrategia de grupo en la organización.

La **implicación y el liderazgo de la Alta Dirección** es un elemento clave para poder incorporar de manera estratégica y transversal un modelo de gestión de la Responsabilidad Social en la organización. Este compromiso ha permitido que la organización avance de manera constante y sólida en la incorporación de acciones de responsabilidad social.

En este sentido, durante el año 2016 se ha trabajado en la elaboración y aprobación de una **Política de Responsabilidad Social** que se ha dado a conocer a los distintos grupos de interés a través de su publicación en la página web corporativa y en la intranet.

También se ha elaborado el **Código Ético** del Grupo Sorigué, publicado después de su aprobación por la Presidencia el mes de julio de 2016, y se está trabajando en la redacción de un reglamento del Código Ético. El Código Ético se ha comunicado a toda la plantilla vía correo electrónico para aquellas personas que tienen cuenta de correo corporativo, y vía carta librada con la nómina para el resto de la organización. Además, el citado Código se encuentra disponible en la página web del Grupo y en la intranet.

Este Código incluye los **valores** del Grupo Sorigué y que, por lo tanto, asumen como propios todas las empresas del grupo así como aquellas personas físicas o jurídicas que de cualquier forma participan en el desarrollo de las actividades del Grupo. Los valores se basan en:

- Orgullo del pasado
- Consciencia del presente
- Ambición de futuro

Con ellos, encaramos el día a día, plasmándolo en nuestro comportamiento con flexibilidad y adaptación al cambio, compromiso, lealtad y sentido de pertinencia, cultura colaborativa y trabajo en equipo, sentido de la responsabilidad, orientación y servicio al cliente, e integridad y honestidad.

Por otro lado, la voluntad de avanzar en la gestión ética, responsable y sostenible como parte estratégica de nuestra actividad, ha llevado a la organización a elaborar el **Plan Estratégico 2015-2017**.

Este Plan se estructura en tres ejes estratégicos:

- Personas, talento y conocimiento.
- Apostar por la innovación.
- Posicionamiento y reputación.

Y en el centro, se sitúa nuestro negocio, que lo desarrollamos de forma sostenible.

En el marco del Plan, se ha establecido una planificación de objetivos en responsabilidad social 2016-2017 y se han desarrollado cuadros de mando para el seguimiento de indicadores de responsabilidad social por áreas.

El Grupo Sorigué trabaja en el fomento de una cultura innovadora que se traduce en la valorización y el desarrollo de nuevas **ideas** por productos y servicios, el análisis permanente de tendencias, la compra y venta de tecnología y la gestión de proyectos de R+D+i. para conseguir avanzar en este ámbito, se ha creado un **Departamento de Innovación** así como un Consejo Asesor de Innovación constituido en 2015 que tiene como finalidad contribuir a crear un ecosistema favorecedor de proyectos propios y externos y actuar de “radar” de las tendencias potencialmente más provechosas a nivel nacional e internacional.

La organización también ha establecido una nueva figura, la de **Responsable de Ética y Cumplimiento** y ha definido su perfil a partir del nuevo organigrama general del Grupo elaborado este 2016.

Se trabaja de manera muy activa en la puesta en marcha y la gestión de distintos canales de comunicación con los distintos grupos de interés de la organización. Esto nos ha llevado a comenzar el **Plan de Comunicación** a partir del cual se elaboran informes y se realiza un seguimiento de la efectividad de los distintos canales de comunicación digitales.

En el marco de la identificación de los grupos de interés, CLD ha llevado a cabo una identificación de los riesgos y oportunidades de la empresa, detectando la probabilidad, el impacto y el nivel de riesgo. Así, se detectaron posibles riesgos elevados relacionados con la economía y los mercados, la competencia o la actividad de la organización, y oportunidades en la dirección estratégica, el posicionamiento de la empresa, el know how propio y la tecnología y eficiencia en la gestión del servicio. Sin embargo, existe un Comité de Riesgos que se reúne semestralmente y en el que participa parte de la Dirección del Grupo.

El Grupo cuenta con un departamento jurídico que asegura que se está al corriente de la legislación que aplica, gestionando las posibles sanciones y dando asesoramiento en distintos aspectos (mercantil, penal, administrativo...). Por lo que respecta a la normativa o la legislación en materia social o económica, CLD no ha incumplido la legislación ni la normativa aplicables. Tampoco ha estado sancionado por fraude, delito fiscal, discriminación o por casos de corrupción.

Durante este año 2016, desde el Grupo Sorigué se ha iniciado un trabajo en materia de compliance juntamente a un bufete de abogados, creando el departamento de Cumplimiento y designando un **Compliance Officer**. En este marco, se ha llevado a cabo una formación a 70 personas con cargos de responsabilidad (desde directivos

a jefes de servicio) y también se ha implantado un software específico para evaluar los riesgos (programa Core), con el que se ha conseguido contar con un mapa de riesgos de la organización. Los evaluadores de riesgos han evaluado cada área de negocio por delito, consiguiendo el 100% de operaciones evaluadas. En el marco de este trabajo se han evaluado, entre otros, los riesgos relacionas con la corrupción. Como resultado, se ha establecido en todas las áreas un riesgo bajo de corrupción.

De cara a 2017, con el objetivo de seguir avanzando en este aspecto, se establece un organigrama y se asignan responsables y medidas de control para asegurar que se lleva a cabo un seguimiento de riesgos detectados.

Grupos de interés

CLD ha realizado durante 2016 un trabajo profundo para la **identificación y determinación de la relevancia de los distintos grupos de interés** de la organización así como la detección de sus necesidades y expectativas y canales de comunicación con cada uno de ellos. Este trabajo se ha realizado a partir de un análisis interno y de contribuciones externas de los grupos de interés, con especial atención a los trabajadores y clientes.

También contamos con un procedimiento de Grupo de identificación y evaluación de asuntos de RSC en el que se establece la metodología para establecer quiénes son los grupos de interés relevantes y cuáles son aquellos asuntos que son valorados a nivel interno así como por parte de los grupos de interés.

Con la incorporación de CLD al Grupo Sorigué, se está trabajando en un DAFO que permitirá extraer conclusiones y de esta forma integrar los grupos de interés específicos de CLD con los grupos de interés del Grupo, para poder tener una visión a nivel de empresa y gestión del negocio local, y otra visión más macro a nivel de Grupo.

En la siguiente tabla se detallan los grupos de interés de la organización y sus expectativas:

Expectativas de los grupos de interés de CLD

Grupos de interés	Expectativas
Gobierno / Administración Pública	Ayuntamientos
	ARC
	Tráfico
	Seguridad Social
	Hacienda Pública
Ciudadanos	No impacto ambiental directo (paso de vehículos, ruidos, olores, emisiones, pérdida de residuos / lixiviado...)
Clientes y usuarios	Cumplimiento de servicio Calle limpia + contenedores recogidos
Proveedores	Proveedores estratégicos
	Resto proveedores
Colaboradores/Subcontratistas	Relación comercial estable
Accionistas/Socios/Inversores	ACSA: Dividendo + Incremento cuota de mercado + diversificación actividades. Minoritarios: Dividendos
Entidades Financieras	Retorno económico
Competencia	Posibilidad de establecer relaciones de carácter cooperativo
Sindicatos	Cumplimiento convenio / estatuto trabajadores Horas sindicales. Influencia en decisiones de empresa
Agrupaciones Profesionales	Colaboración. Información
Trabajadores y comités	Relación comercial estable

El siguiente cuadro muestra la comunicación que se establece con cada grupo de interés, así como la frecuencia en la que se producen estas comunicaciones, el medio y el interlocutor.

Canales de comunicación y frecuencia con los grupos de interés

Grupos de interés	Comunicación	Interlocutor	Medio	Implicación con los procesos	Nivel de relación con Corp. CLD
Ayuntamiento	Directa habitual	Varios	E-mail personal, telefónico	Directa: participa en la gestión de un proceso	Habitual
ARC	Directa puntual	Varios	E-mail personal, telefónico	Puede influir en la gestión de un proceso	Puntual
Tránsito	Directa puntual	Varios	E-mail personal, telefónico	Directa: participa en la gestión de un proceso	Puntual
Seguridad Social	Directa puntual	Varios	E-mail personal, telefónico	Relación indirecta	Puntual
Hacienda Pública	Directa puntual	Varios	E-mail personal, telefónico	Relación indirecta	Puntual
Ciudadanos	Indirecta habitual	La empresa/entidad	No definido, varios, irregular	Relación indirecta	Puntual
Clientes	Directa habitual	Varios	E-mail personal, telefónico	Directa: participa en la gestión de un proceso	Habitual
Proveedores estratégicos	Directa habitual	Varios	E-mail personal, telefónico	Puede influir en la gestión de un proceso	Habitual
Resto proveedores	Directa puntual	Varios	E-mail personal, telefónico	Relación indirecta	Se recibe información
Colaboradores/Subcontratistas	Directa puntual	Varios	E-mail personal, telefónico	Preocupación por algún aspecto de los procesos	Habitual
Accionistas/Socios/Inversores	Directa habitual	Varios	E-mail personal, telefónico	Puede influir en la gestión de un proceso	Habitual
Entidades Financieras	Directa puntual	Varios	E-mail personal, telefónico	Relación indirecta	Se recibe información
Competencia	Directa puntual	Varios	No definido, varios, irregular	Relación indirecta	Puntual
Sindicatos	Directa habitual	Varios	No definido, varios, irregular	Relación indirecta	Habitual
Agrupaciones Profesionales	Directa habitual	Varios	E-mail genérico (newsletter, etc.)	Relación indirecta	Se recibe información
Trabajadores	Directa habitual	Varios	No definido, varios, irregular	Relación indirecta	Habitual

Las necesidades y expectativas de los grupos de interés que se han detectado a través de los distintos mecanismos de participación son consideradas como un **tema clave** y, por lo tanto, consideradas en el diseño de objetivos y actuaciones de CLD.

A través de esta Memoria de Sostenibilidad hemos querido dar respuesta a todos los aspectos relevantes detectados, que se han abordado en los siguientes puntos:

Respuesta de los temas claves planteados por los grupos de interés

Temas clave	Grupos de interés	Respuesta de CLD
Cumplimiento de la legislación	Gobierno y Administración Pública	La RSC, un pilar fundamental / Comprometidos con el medio ambiente
No impacto ambiental directo	Ciudadanos	El Sistema Integrado de Gestión de CLD / Comprometidos con el medio ambiente / Aportando valor a la sociedad
Cumplimiento del servicio	Clientes	El Sistema Integrado de Gestión de CLD / Clientes
Relación comercial estable	Proveedores / Colaboradores y subcontratistas	Empresas proveedoras
Dividendo + incremento cuota de mercado + diversificación actividades	Accionistas, socios e inversores	Gestión económica
Retorno económico	Entidades financieras	Gestión económica
Posibilidad de establecer relaciones de carácter cooperativo	Competencia	Aportando valor a la sociedad
Cumplimiento del convenio y estatuto de trabajadores	Sindicatos	El equipo de CLD
Horas sindicales	Sindicaos	El equipo de CLD
Influencia en decisiones de empresa	Sindicatos	El equipo de CLD
Colaboración e información	Agrupaciones profesionales	Aportando valor a la sociedad
Relación laboral estable	Trabajadores	El equipo de CLD

Análisis de materialidad

La Memoria de Sostenibilidad se ha elaborado siguiendo los **Principios para la elaboración de informes** que determina el GRI, que asegura que se tienen que tener en cuenta las actividades y los impactos de la organización en referencia a aspectos económicos, sociales y ambientales, así como a expectativas e intereses de los grupos de interés. Estos Principios son los siguientes:

Principios para la elaboración de informes relativos a la definición del contenido del informe

---

Inclusión de los grupos de interés: La organización ha tenido en cuenta, durante todo el proceso, las expectativas y los intereses de los grupos de interés con el objetivo de elaborar un documento útil y que responda a las necesidades de información reales de cada uno de ellos.

Contexto de sostenibilidad: La Memoria refleja los impactos de la organización con el entorno en un contexto de sostenibilidad, presentando la relación entre la sostenibilidad y la estrategia de la organización teniendo en cuenta sus impactos socioeconómicos y ambientales.

Materialidad: Se ha elaborado un Análisis de Materialidad para asegurar que se están tratando aquellos aspectos económicos, sociales y ambientales relevantes para la organización como para los grupos de interés.

Exhaustividad: La Memoria se ha trabajado para ofrecer información de calidad, siguiendo los principios de equilibrio y precisión para cubrir todos los aspectos materiales y ofrecer información exhaustiva dentro del periodo que comprende la Memoria.

En este sentido, y siguiendo los principios citados, CLD ha llevado a cabo un **Análisis de Materialidad** para la elaboración de esta memoria, para que el contenido que se presente sea relevante para los distintos grupos de interés de la organización. El proceso para la identificación de aspectos materiales ha constado de cuatro fases:

Identificación de aspectos

En una fase inicial, se ha hecho un trabajo previo de identificación de los aspectos a considerar en el análisis de materialidad, considerando el contexto de sostenibilidad y detectando aquellos aspectos que, por la realidad y el contexto de la organización, pueden aplicar y ser relevantes para los distintos grupos de interés.

Priorización

El proceso para evaluar y priorizar todos los aspectos ha tenido en cuenta la inclusión de los grupos de interés a través de encuestas y de feedback directo, así como el análisis de la información pública de prescriptores relevantes para la empresa y de distintos informes del sector como son el Pacto Mundial de las Naciones Unidas, el Governance & Accountability Institute con los estudios de sostenibilidad “What Matters” o el estudio de la Global Reporting Initiative para sectores que son más relevantes para los grupos de interés.

A partir de este análisis se ha obtenido los siguientes temas materiales y su cobertura:

Aspectos materiales y cobertura

Tema material	Cobertura
Económicos	
Cumplimiento económico	Interna y externa
Prácticas de adquisición	Externa
Anticorrupción	Interna y externa
Ambientales	
Materiales	Interna y externa
Energía	Interna y externa
Agua	Interna y externa
Emisiones	Interna y externa
Afluentes y residuos	Interna y externa
Cumplimiento ambiental	Interna y externa
Evaluación ambiental de los proveedores	Externa
Sociales	
Ocupación	Interna
Salud y seguridad en el trabajo	Interna
Formación y enseñanza	Interna
Diversidad e igualdad de oportunidades	Interna
Libertad de asociación y negociación colectiva	Interna
Evaluación social de los proveedores	Externa
Política pública	Externa
Cumplimiento socioeconómico	Interna y externa

Validación

Una vez se han determinado aquellos temas materiales para la organización, estos han estado validados por la Alta Dirección y han estado considerados como aspectos relevantes tanto por la organización como por los grupos de interés.

Redacción de la Memoria

A la hora de redactar la Memoria, se han tenido en cuenta los principios para la elaboración de informes relativos a la definición de la calidad del informe, que son: precisión, equilibrio, claridad, comparabilidad, fiabilidad y puntualidad.

Revisión

Para asegurar la calidad y la fiabilidad de los datos y de la información aportada en la Memoria, se ha querido contar con una entidad acreditada para que realice la verificación externa. Con la publicación de la primera memoria de CLD, se busca obtener feedback por parte de los distintos grupos de interés que permita a la organización mejorar su materialidad, por lo tanto, el contenido de la Memoria, elaborando un informe que sea de utilidad e interés para aquellos que la lean.

Relación con los principales grupos de interés de CLD

El equipo de CLD

CLD está formado por un total de **2.720 personas trabajadoras**. De estas, 921 pertenecen a personal de CLD SL y 1.799 al personal de CLD UTE. En ambos casos, hay una presencia más elevada de personal con contrato temporal que con contrato indefinido. Este hecho se debe, en gran parte, a la cobertura de vacaciones, cobertura de regulaciones de jornada, sustituciones de incapacidades temporales y vacantes.

Total plantilla por empresa y per tipo de contrato

	CLD SL			CLD UTE		
	Hombres	Mujeres	Total	Hombres	Mujeres	Total
Temporal*	469	47	516	1.105	174	1.279
Indefinidos*	321	84	405	400	120	520
Total personas trabajadoras	921			1.799		

En relación al tipo de contrato laboral de las personas trabajadoras, la siguiente tabla muestra que la mayoría del personal de ambos grupos tiene un contrato a tiempo completo.

Plantilla por empresa y tipo de jornada

	CLD SL			CLD UTE		
	Hombres	Mujeres	Total	Hombres	Mujeres	Total
Tiempo parcial*	102	22	124	167	34	201
Tiempo completo*	688	109	797	1.338	260	1.598

*En estas tablas se tienen en cuenta el total de contrataciones (no el número de personas) que se han llevado a cabo a lo largo de 2016

Durante el año 2016 se han producido un total de 485 contrataciones.
De entra estas, el 90% han sido hombres y el 10% restante mujeres.

CLD SL								
	Número total	% Mujeres	% Hombres	% entre 60-65	% entre 50-59	% entre 40-49	% entre 30-39	% menores 29
Número total y tasa de nuevas contrataciones	193 PAX	9,85%	90,68%	2%	22%	27%	31%	15%
Número total y tasa de rotación	573 PAX/ 33,68% ROTACIÓN	18,54%	81,46%	7%	27%	29%	28%	9%

Rotación personal = núm. total trabajadores / núm. nuevas contrataciones.

CLD UTE								
	Número total	% Mujeres	% Hombres	% entre 60-65	% entre 50-59	% entre 40-49	% entre 30-39	% menores 29
Número total y tasa de nuevas contrataciones	292 PAX	15,06%	84,93%	2%	22%	29%	23%	24%
Número total y tasa de rotación	879 PAX/ 33,21% ROTACIÓN	18,54%	81,46%	3%	22%	29%	29%	18%

Rotación personal = núm. total trabajadores / núm. nuevas contrataciones.

Igualdad y Diversidad

En CLD estamos comprometidos con garantizar la igualdad de trato y de oportunidades entre las personas que integran el grupo.

La igualdad de trato y de oportunidades entre mujeres y hombres es un principio clave de la política de CLD. La organización garantiza y favorece la **igualdad de trato y de oportunidades** entre todas las personas que trabajan en la empresa, independientemente de su origen, raza, sexo o religión.

En CLD SL contamos con un **Plan de Igualdad** realizado en mayo de 2015, firmado y aprobado por la dirección y por los representantes sindicales. También contamos con un **Protocolo para la prevención y el tratamiento del acoso sexual y moral** aprobado en la misma fecha.

Por otro lado, en CLD UTE contamos con un Plan de Igualdad y un Protocolo para la prevención y el tratamiento del acoso sexual y moral elaborado el año 2011. Durante este 2016 se ha trabajado en un nuevo Plan de Igualdad que está pendiente de ser firmado.

Cabe destacar que el salario base de la plantilla es equitativo entre mujeres y hombres, dado que está estipulado en el Plan de Igualdad de CLD SL y CLD UTE. Esta retribución supera el salario mínimo interprofesional.

En cuanto al compromiso con la inclusión de personas con discapacidad, CLD cuenta con la certificación BEQUAL. Esta certificación es una fórmula de evaluación que determina el grado de **compromiso en materia de Responsabilidad Empresarial con la Discapacidad en áreas esenciales**, como son la estrategia y el liderazgo, el compromiso de la dirección hacia las personas con discapacidad, la gestión de los recursos humanos, el cumplimiento de la normativa y de las políticas inclusivas y de igualdad de oportunidades en todos los procedimientos de selección, acceso a la ocupación, promoción profesional y formación.

Durante el año 2016, CLD SL ha contratado en prácticas a un total de **6 estudiantes** (3 mujeres y 3 hombres). De entre estos, 5 pertenecen a Universitat Politècnica de Catalunya y 1 a la Universitat Ramon Llull.

Estos estudiantes han realizado sus prácticas en diversos departamentos: Departamento de Calidad y Medio Ambiente, Departamento de I+D y Departamento de Proyectos.

Prevención de Riesgos Laborales

El bienestar de las trabajadoras y los trabajadores de CLD es un aspecto fundamental. Teniendo en cuenta las tareas que realiza el personal (manipulación de maquinaria, trabajo en la vía pública...) garantizar en todo momento el máximo nivel de seguridad y de bienestar en todos los empleados es una prioridad. Es por este motivo que la política de riesgos laborales sigue las directrices de la norma **BSI OHSAS 18001**.

En el marco de procedimiento para evaluar los riesgos y planificar la actividad preventiva, CLD realiza una evaluación de riesgos laborales por puesto de trabajo teniendo en cuenta los centros de trabajo y los servicios o actividades de la organización. Esta evaluación tiene especialmente en cuenta aquellos trabajadores que forman parte de colectivos de atención especial.

La seguridad y salud de las actividades se planifican fijando medidas de prevención, protección y formación necesarias, y estableciendo los recursos que hagan falta para llevarlas a cabo.

CLD ha realizado durante 2016 **evaluaciones de riesgos psicosociales** en todos sus centros para obtener información y usarla para adoptar medidas preventivas en origen, con el objetivo de lograr una organización de trabajo más saludable. Los aspectos que se han detectado que pueden afectar a una mayor proporción de la plantilla son el ritmo del trabajo, la previsibilidad, la inseguridad sobre el trabajo o la inseguridad sobre las condiciones de trabajo. Por otro lado, aquellos aspectos menos problemáticos o favorables están relacionados con el reconocimiento, el sentido del trabajo, la confianza vertical y la justicia.

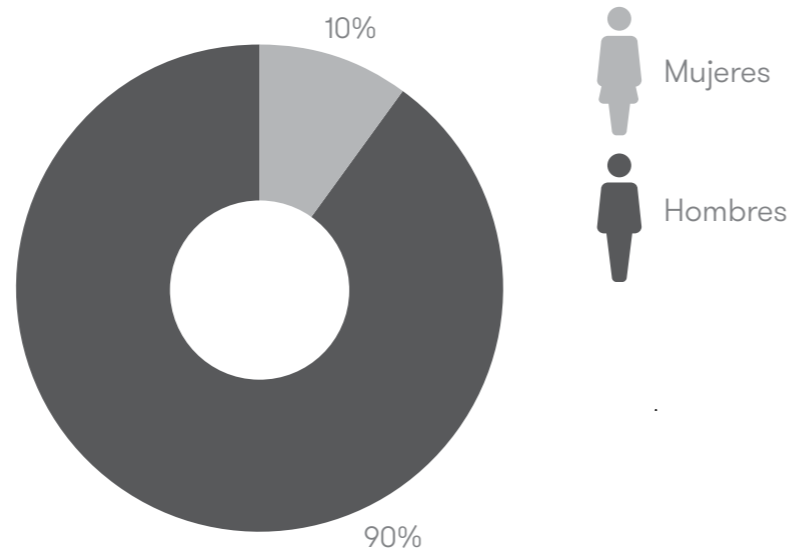

Garantizar la salud y la seguridad de nuestros profesionales es para CLD una cuestión de máxima prioridad. Por eso, gracias a los Estudios de Siniestralidad que nos proporciona la Mutua de accidentes, disponemos de los siguientes datos en relación a las distintas tasas, que permiten comprender la frecuencia, la incidencia y las repercusiones laborales de los accidentes laborales.

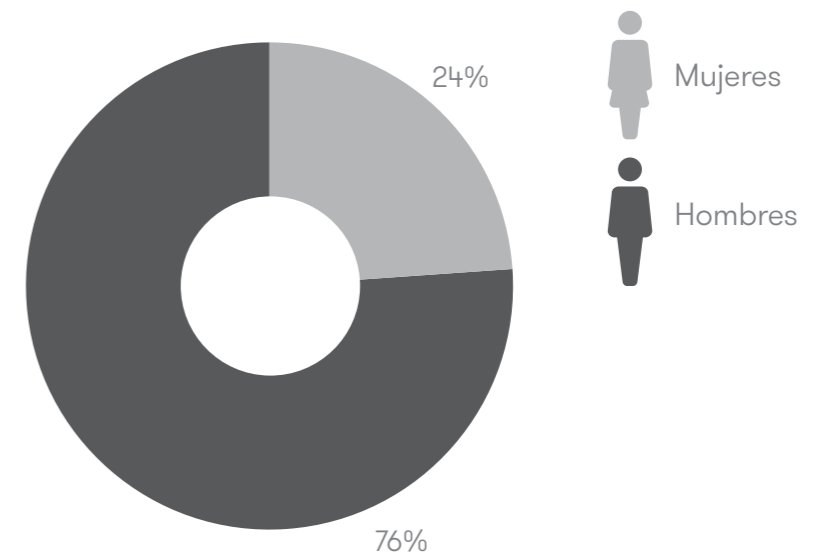
Frecuencia de accidentes, enfermedades profesionales, días perdidos, absentismo laboral y accidentes mortales o enfermedades, por empresa

	Tasa de frecuencia de accidentes (TFA)	Tasa de incidencia de enfermedades profesionales (TIEP)	Tasa de días perdidos (TDP)	Tasa de absentismo laboral (TAL)	Accidentes mortales o enfermedades
CLD SL	7,02	4	2.027	2.947	0
CLD UTE	6,70	0	2.879	3.139	0

Porcentaje de siniestralidad por sexo en CLD SL

Porcentaje de siniestralidad por sexo a CLD UTE

Ninguna de las tareas que realiza nuestro personal representa una alta incidencia o un alto riesgo de enfermedades.

En relación a los temas de salud y seguridad laboral que se han tratado en acuerdos formales con sindicatos, se destacan los siguientes:

- En CLD SL, los delegados de Seguridad y Salud han llegado a un Acuerdo para el uso del **modelo CoPspQ-istas21**.

En este acuerdo se abordan un 95,24% de temas que tienen relación con la seguridad y la salud.

- En CLD UTE, los diversos Comités de Seguridad y Salud (Comité de Canyelles, Comité de Estatut, Comité de Pablo Iglesias y el Comité Agrupado formado per Delegados de Tubau, Flor de Maig y Vesuvi) han llegado a los siguientes acuerdos:

- **Estudio termo higrométrico** en vestidores
- Libramiento de **informes de siniestralidad**
- **Estudio psicosocial** según modelo CoPspQ-istas21

En estos acuerdos, se abordan un 85,60% de aspectos que tienen relación con la salud y la seguridad laboral.

Formación

Durante el año 2016 se han realizado 1.328,4 horas de formación en CLD SL y 2.611,6 horas en CLD UTE, lo que supone que el personal de CLD ha recibido un total de **3.940 horas de formación**. Esta cifra representa un promedio de **3,94 horas de formación** por persona trabajadora.

Formación recibida por la plantilla desglosada per categoría laboral y empresa (en horas)

	CLD SL		CLD UTE	
	Hombres	Mujeres	Hombres	Mujeres
Personal operario	1.262,5	43	2.311,6	229
Auxiliar jardinero	12	--	--	--
Conductor/a (limpieza, especial, recogida, noche, RSU, etc.)	590,3	--	407	14
Encargado/a brigada	4,4	--	--	14
Encargado/a	3	--	18	--
Especialista	--	--	7	--
Maquinista	3	--	--	--
Oficial	3	3	206	--
Operario/a (viario, basuras, limpieza, etc.)	313,3	28	1.673,6	201
Peón (día, especialista, viaria, conductor, etc.)	333,5	12	--	--
Personal técnico	10,4	12,5	65	6
Auxiliar administrativo/a	--	6	30	6
Becario/a	6	6	--	--
Jefe/a de equipo	--	--	35	--
Diplomado/a	--	0,5	--	--
Encargado/a	4,4	--	--	--
Total	1.272,9	55,5	2.376,6	235
Total por grupo	1.328,4		2.611,6	
	3.940			

Las acciones formativas que se han realizado tienen que ver con **auto rescatadores**, curso de equipos de **respiración autónomos**, **formaciones básicas** (extintores y botiquines, sistema integrado de gestión, etc.); el **CAP**; **formación por diversas personas concretas** dentro de la organización; instrucciones de **cumplimiento**, **revisión**, **segregación y desagregación**; **riesgos específicos** (limpieza viaria, grafitis, recogida...); etc.

Conciliación

En relación a la conciliación, durante el año 2016 un total de **20 personas trabajadoras** (70% hombres y 30% mujeres) **se han acogido al permiso parental**. Entre estos, 19 han vuelto al trabajo durante el periodo objeto de la memoria y, 18 han continuado siendo empleados del grupo 12 meses después de volver al trabajo.

En relación con los **beneficios de conciliación** que CLD otorga a sus trabajadores y trabajadoras, independientemente de los establecidos en el Estatuto del Trabajador, se pueden destacar los siguientes:

- Permiso hasta de 35 días anuales de permisos no retribuidos para atender posibles incidencias con hijos menores de 6 años (artículo 41 CC Medio Ambiente).
- Ayuda guardería: abono anual.
- Ayuda para los hijos con discapacidad física, psíquica o sensorial: abono anual o mensual.
- Becas de estudio: abono anual.
- Ayuda escolar: abono anual / mensual.
- Jornada intensiva comprendida durante los meses de julio y agosto y semana de Navidad.
- Vacaciones: 26 días laborables, de los cuales 15 se deben disfrutar durante los meses de verano (jornada intensiva) y el resto según libre elección.
- Horario laboral flexible de entrada y salida.

En CLD, tanto las personas con una jornada completa como las personas con una jornada temporal, disfrutan de los **mismos beneficios de conciliación**.

Libertad de asociación y negociación colectiva

Desde CLD se da apoyo y se respeta el derecho a la libertad de asociación y negociación colectiva, lo que permite que se desarrollen sistemas adecuados de reclamación y/o negociación.

Todos los trabajadores y trabajadoras de CLD se encuentran cubiertos por convenios colectivos.

Nuestros clientes

—

CLD trabaja para lograr una relación de **confianza y de diálogo** con sus clientes. Por eso, la comunicación con el cliente respecto al desarrollo de los servicios contratados se realiza de manera directa, y habitualmente diaria, de forma que continuamente el cliente está informado del desarrollo de los servicios. Además, una vez al año, como parte de las acciones ligadas al mantenimiento del Sistema Integrado de Gestión de CLD, se remite el Cuestionario de Satisfacción a los clientes con aras de conocer sus opiniones y necesidades.

CLD cuenta con un **Sistema Integrado de Gestión** que, entre otras finalidades, pretende asegurar el cumplimiento de los requisitos del cliente, con el objetivo de aumentar el grado de satisfacción.

En cuanto a la tipología de clientes, la mayor parte de la facturación son **contratos municipales**. Todas las contrataciones en el ámbito municipal son licitadas, por lo que cumplen con los principios de transparencia y veracidad.

La organización cuenta con distintos procedimientos de gestión de quejas y sugerencias, adaptándose al sistema específico de cada cliente.

Empresas proveedoras

CLD cuenta con un departamento de compras que se encarga de realizar estudios de mercado de proveedores, solicitar las ofertas a proveedores y subcontratistas, y de negociar la compra y la contratación de bienes y servicios de las distintas explotaciones, entre otras actividades.

Durante 2016, CLD ha trabajado con un total de **321 empresas proveedoras** (proveedoras que han facturado más de 3.000€ en 2016), de las cuales 122 corresponden a CLD UTE y 199 corresponden a CLD SL.

En cuanto al total de pedidos, se han realizado un total de **6.236 pedidos desde CLD UTE y 559 desde CLD SL.**

Por la actividad de CLD, gran parte de la contratación con proveedores está relacionada con talleres de reparación de vehículos, mantenimiento de neumáticos, compra de inmovilizado (contenedores i vehículos), consumo de gas natural, o inspecciones de servicio y de control de la calidad, entre otros.

Desde la organización apoyamos a los proveedores locales y, directamente, potenciamos la economía local. La mayor parte de la contratación de proveedores es **contratación local**. Durante 2016, el porcentaje de contratación de proveedores

locales ha estado del 89% en el caso de CLD SL y del 97% en el caso de CLD UTE. Entendemos como proveedor local aquel proveedor que tiene su razón social en Catalunya, o bien, teniendo la razón social fuera de Catalunya, tiene distribuidor en esta.

En CLD apostamos por el territorio y por la contratación de proveedores locales.

En 2016 el 89% de la contratación de CLD SL y el 97% de CLD UTE fue a empresas con razón social o distribuidor en Catalunya.

Operativa de compra

Cuando se detecta una necesidad de aprovisionamiento, el Jefe del Servicio o el Almacén fijan las **especificaciones técnicas** que debe cumplir el producto o la unidad a subcontratar, la cantidad, calidad y el plazo de entrega, así como los requisitos ambientales u otras características.

El Jefe de CPA da soporte al Jefe de Servicio o al Almacén a la hora de definir y/o evaluar todas aquellas cuestiones relativas a la gestión de la calidad, gestión ambiental, gestión energética o cualquier otro aspecto relacionado con el mantenimiento de las propias certificaciones y/o la alineación con los requisitos del cliente.

El Jefe de Compras actúa como pieza que coordina el proceso de compra/adquisición de un producto/servicio, centralizando la información para definir cuál es la mejor oferta de entre las recibidas, y en el caso que aplique, elaborar el comparativo.

Homologación de proveedores

Una vez llegada la petición de demanda, lo primero que se debe hacer es determinar si este material o servicio lo puede suministrar un proveedor aprobado por la empresa. En caso de no ser así, se pide a la central de Sorigué la abertura del código de proveedor según el formato de **“Informe de Evaluación Previa”**. Una vez el proveedor está dado de alta y, por lo tanto, está homologado en el SIG, el Departamento

procede a solicitar las ofertas, y en su caso, llevar a cabo la comparativa con otros proveedores.

Para la homologación de un proveedor se debe tener en consideración los siguientes criterios:

- Coste: incluye precio más otras posibles implicaciones económicas.
- Calidad del producto o servicio y del propio proveedor
- Condiciones del servicio post-venta.
- Aspectos ambientales y comportamiento energético durante la vida útil del producto o servicio del propio proveedor.
- Prevención de riesgos, seguridad y salud.
- Términos de entrega.
- Calificación otorgada por el Sistema de Evaluación Continua de Proveedores de CLD.
- Otros criterios: posicionamiento de la empresa y el producto en el mercado, capacidad técnica y productiva, nivel financiero, localización y otros.

Compras responsables

CLD está comprometida, como parte integrada al Grupo Sorigué, a llevar a cabo las compras teniendo en cuenta los **criterios de selección socialmente responsable**, yendo más allá por lo tanto, de los criterios habituales de compra (económicos, de calidad, de servicio...).

Para CLD, consumir o comprar de forma responsable es una manera más de formar parte de un entorno responsable. Así, realiza evaluaciones y acuerdos bajo criterios de responsabilidad social a través de los Contratos Marco de Pedidos, mediante las evaluaciones continuas de los proveedores y a través de la evaluación inicial.

En 2016, el Grupo Sorigué elaboró el **Código de conducta** para entidades proveedoras y colaboradoras de aplicación

para todas las entidades del Grupo. En este sentido, CLD ha incorporado dentro de los pedidos realizados a través del programa, una referencia a este Código con la finalidad de que a cada documento de compra, el proveedor o subcontratista asuma su contenido. Este Código de Conducta se comienza a aplicar a partir de 2017.

A raíz de estos criterios de selección, trabajamos con proveedores que forman parte de un entorno socio-laboral en el que se garanticen los derechos a la libertad de asociación y negociación colectiva.

A pesar de que se cuenta con el sistema implementado, durante 2016 no se han incorporado nuevos proveedores evaluados según criterios sociales ni ambientales.

Aportando valor a la sociedad

CLD, como empresa del Grupo Sorigué, cuenta con una Fundación privada que comenzó su actividad en 1985.

La misión de la Fundación Sorigué es aportar valor a la sociedad a través del retorno social, la apuesta por el talento y la apuesta por el arte.

La Fundación, con una clara orientación hacia el beneficio de la sociedad, cuenta con distintas líneas de actuación, que han dado fruto a las siguientes acciones sociales, entre otras:

- Creación el año 92 de un Centro de Trabajo especial para personas con disminución psíquica en Lleida.
- Creación de becas de estudios a hijos de trabajadores y programas de talento.
- Divulgación de distintas modalidades de expresión artística, mediante acciones formativas y exposiciones gratuitas en nuestro Museo, así como cesiones gratuitas de obra a otros espacios museísticos de nuestra colección de arte contemporáneo, una de las más importantes del Estado Español, reconocida, entre otras, con el premio Arte y Mecenazgo, impulsado por la Fundación “la Caixa”, el año 2015.
- Patrocinio a entidades deportivas.

Y como proyecto principal, el PROYECTO PLANTA, herramienta de liderazgo, iniciativa ambiciosa que articula la intersección entre el Grupo empresarial Sorigué y la Fundación, porque ambos mundos se retroalimentan, y en el mismo espacio

confluyen arte, ciencia, arquitectura, paisaje, conocimiento y empresa.

CLD, como empresa que presta servicios a los ciudadanos, es consciente de la enorme responsabilidad que exige ofrecer un servicio de continuidad y de calidad, para garantizar el bienestar de las personas. Este compromiso, va más allá del propio servicio, realizando **acuerdos con entidades del tercer sector** para aportar un mayor beneficio a la sociedad. De este modo, CLD durante 2016 ha estado colaborando con las siguientes entidades:

CLD SL

- Red Ambiental SCCL. Mantenimiento de contenedores de carga lateral.
- Convenio de colaboración para la realización de prácticas entre CLD SL y el Ayuntamiento de Montornés del Vallés.
- Asociación Empresarial Pedrosa.

CLD UTE

- Asociación Solidança. Prácticas profesionales no laborales en el marco del programa Incorpora de la Obra Social La Caixa.
- Asociación Solidança. Donación puntual de ropa de trabajo (18 pallets).
- Red Ambiental SCCL. Mantenimiento de contenedores de carga bilateral.
- Engrunes. Recogida de muebles a particulares (bajo pedido).

Comprometidos con el medio ambiente

Desde CLD, tenemos el compromiso de **respetar y mejorar el medio ambiente**. Por eso, nos caracteriza el habernos adaptado a las nuevas necesidades comunitarias en servicios de limpieza, recogida y tratamiento de residuos usando tecnologías limpias e innovadoras que respetan el medio ambiente.

Nuestro compromiso con el medio ambiente es firme: trabajamos para minimizar y prevenir los impactos ambientales de la organización.

Derivado de este compromiso, en CLD contamos con un **Sistema de Gestión Integrado de Calidad, Prevención y Medio ambiente**, que nos permite avanzar en la mejora continua, identificar los aspectos ambientales, prevenir los impactos negativos y tomar medidas de actuación para minimizar los impactos de la organización. También, a finales de 2016, aprobamos una política de innovación y actualizamos la política de eficiencia energética.

Con el objetivo de estar en una constante mejora continua, como mínimo una vez al año, realizamos para cada centro y servicio, una identificación y evaluación de los aspectos ambientales de acuerdo con el procedimiento que tenemos de **Gestión Ambiental**.

Las diversas certificaciones de las que disponemos, así como las evaluaciones periódicas que realizamos, abordan el principio de precaución.

En estas evaluaciones, los aspectos considerados significativos se ponen bajo control, y se planifican y se ejecutan acciones para su minimización, mediante la redacción e implementación de un procedimiento Técnico Ambiental.

Como ejemplo de los resultados de esta identificación y evaluación, durante 2016 hemos adaptado todas nuestras instalaciones para **reducir el consumo energético y las emisiones que se producen**. Para hacerlo, hemos implementado un sistema de iluminación LED y hemos instalado sensores que encienden y apagan automáticamente las luces.

Materiales

La prestación de servicios de CLD SL y de CLD UTE implica el uso de diversos materiales no renovables como son: contenedores, vehículos, maquinaria, escobas, rastrillos, capazos y bolsas de distintas medidas. En la siguiente tabla recogemos los **tipos de materiales** que usamos en cada empresa, así como el total de unidades de cada material.

Total de materiales no renovables utilizados por empresa

	CLD SL	CLD UTE
Contenedores	376	370

	CLD SL	CLD UTE
Vehículos	16	5
Maquinaria	11	0
Total unidades	27	5

	CLD SL	CLD UTE
Escobas	0	875
Rastrillos	0	140
Capazos	20	149
Bolsa gris (67×75)	77.000	238.000
Bolsa gris (60,5×75)	25.000	0
Bolsa negra (80×105)	16.250	119.250
Bolsa gris (90×110)	7.750	0
Bolsa negra (90×120)	5.250	0
Bolsa blanca (90×115)	3.750	0
Bolsa negra (95×120)	28.750	0
Bolsa gris (55,5×75)	53.250	0
Bolsa negra (115×150)	300	0
Bolsa negra (120×150)	0	601.000
Total unidades	217.320	959.414

Energía

Durante la realización de la actividad de CLD SL y CLD UTE, se lleva a cabo un **consumo energético de carácter interno**. En la siguiente tabla se recoge el consumo total energético, derivado de los combustibles no renovables, del consumo de electricidad en las instalaciones y del consumo de la calefacción. Para realizar los cálculos se han usado la ISO 14064:2012 parte 1, ISO 50001:2007 y el EMAS III.

Consumo energético interno por empresa

	CLD SL KWh	CLD UTE KWh
Consumo total de combustibles no renovables (Gasoil, Gasolina, GNC, electricidad vehicular)	11.788.910,94	16.447.112,61
Consumo de electricidad (instalaciones)	340.514.000,00	*810.856.690,00
Consumo de calefacción (gas natural asociado a instalaciones de calefacción y producción de ACS)	0	188.311,00
TOTAL (combustibles + electricidad + fotovoltaica + gas natural)**	352.302.910,94	827.492.113,61

Factor de conversión: 1KWh =3,6e+6 Jules

*Incluye la producción de energía fotovoltaica para el Parque del Estatut.

**En este total no se han considerado los datos relativos a la refrigeración dado que, a pesar de que las instalaciones de CLD SL y CLD UTE disponen de sistemas de climatización, no existen contadores de energía específicos para estas instalaciones.

Dado que la actividad que realizamos en CLD SL y CLD UTE es un servicio público, lineal en el tiempo y ligado a frecuencias habitualmente determinadas por el cliente, que dispone de una flota de vehículos y de un parque de instalaciones fijos que se mantienen durante la totalidad de la duración de los contratos, **no existen reducciones significativas de requerimientos energéticos asociados a los servicios prestados este 2016.**

Agua

En relación a la gestión del agua por parte de CLD SL y de CLD UTE, en las siguientes tablas se muestra el **total de agua extraída** así como el **total de agua reciclada y reutilizada**. Para calcular estos datos se han usado las facturas de la compañía suministradora para cada instalación y de las cargas del servicio prestado. Se entiende por carga de servicio prestado el número de veces que una máquina o vehículo ha cargado el depósito de agua para realizar el servicio. El cálculo se realiza a partir del volumen del depósito y el número de veces que se carga.

Total de materiales no renovables utilizados por empresa

	CLD SL m ³	CLD UTE m ³
Aguas subterráneas/ aguas freáticas	--	52.015,50
Suministros municipales de agua u otros servicios hídricos públicos o privados.	11.859,55	23.092,26
Total consumo	11.859,55	75.107,76

Los datos sobre el agua reciclada y reutilizada de CLD UTE tienen que ver con la depuración y la reutilización del agua asociada al lavado de vehículos en la instalación del Parque Central.

El cálculo del porcentaje de CLD UTE se ha realizado a partir del total del consumo de agua en instalaciones fijas (para 2016, un total de 9.136,85 m³/año), ya que en ningún caso el agua utilizada en la prestación de servicio se puede reciclar o reutilizar. El porcentaje tan elevado de recuperación / regeneración es fruto del funcionamiento del sistema de depuración asociado al tren de lavado de Pablo Iglesias, añadido a que esta instalación consume 7.020,80 m³/año sobre el total de 9.136,85.

Total de agua reciclada y reutilizada por empresa

	CLD SL	CLD UTE
Volumen total de agua reciclada y reutilizada por la organización	0	5.026,00 m ³
Volumen total de agua reciclada y reutilizada expresada como porcentaje de la extracción de agua en instalaciones fijas (% depurada/consumida)	0%	55%

Emisiones

En CLD diseñamos, desarrollamos y gestionamos nuestro inventario de gases de efecto invernadero, para **conocer las emisiones y remociones** (en términos de CO₂ equivalente) **para nuestras actividades y servicios**. Estas emisiones las clasificamos en directas (Alcance 1) e indirectas (Alcance 2).

Como año base o de referencia, se ha estipulado el 2014 dado que estos datos fueron certificados según la norma ISO 14064:2012 y es el primer año que CLD elaboró la Declaración Ambiental EMAS.

Por un lado, en cuanto a las emisiones de alcance 1, en CLD SL y CLD UTE no disponemos de foco de emisión contaminantes a la atmósfera fijas significativas en ninguno de los centros donde operamos. De esta forma, las emisiones de alcance 1 se producen principalmente por la contaminación derivada de la emisión de gases fruto de la actividad de la flota de vehículos asociada a la prestación de servicios. Por otro lado, por lo que a emisiones de alcance 2 se refiere, básicamente a energía comprada a la compañía comercializadora para las instalaciones (climatización, iluminación, servicios) y para vehículos eléctricos.

En la tabla siguiente se muestran las emisiones de CLD UTE en los últimos tres años. El año 2016, se han incrementado el total de emisiones (alcance 1 y alcance 2) en un 7,82% respecto el año base (2014) y en un 5,90% respecto 2015. Este último aumento se debe al incremento de la actividad de la flota de recogida y, como consecuencia, del consumo de carburante.

Evolución de las emisiones de Alcance 1 y de Alcance 2 en CLDUTE

CLD UTE			
	2014 Año base Tn CO ₂ eq	2015 Tn CO ₂ eq	2016 Tn CO ₂ eq
Emisiones directas (Alcance 1)	3.996,85	3.943,68	4.246,98
Emisiones indirectas (Alcance 2)	37,93	164,32	103,23
Total	4.034,78	4.108,00	4.350,22

En el caso de CLD SL, en 2016 se han producido un total de 3.234,53 emisiones. Esta cifra supone una disminución del 0,09% respecto al año base, pero en contra, un incremento del 9,43% respecto 2015. Este se debe al incremento de servicios ofrecidos, en especial en Masnou.

Evolución de las emisiones de Alcance 1 y Alcance 2 en CLD SL

CLD SL			
	2014 Año base Tn CO ₂ eq	2015 Tn CO ₂ eq	2016 Tn CO ₂ eq
Emisiones directas (Alcance 1)	3.122,99	2.839,95	3.105,13
Emisiones indirectas (Alcance 2)	114,53	1115,92	129,40
Total	3.237,52	2.955,87	3.234,53

Fuente de los factores de emisión: Oficina Catalana del Cambio Climático

Vertidos y residuos

Dado que la actividad de CLD no implica procesos que incorporen agua en productos, se considera el volumen de vertidos de agua equivalente al consumo de agua de la compañía suministradora.

En su totalidad, esta cantidad de aguda se dirige a la red de **saneamiento pública** y se reutiliza siempre que sea técnica y económicamente viable. En el caso de las depuradoras públicas que reciben vertidos de CLD SL, usan esta agua depurada para los distintos usos habituales de las cuencas de ríos (zonas de golf, riego de agricultura, etc.). Por su lado, los vertidos de CLD UTE que reciben las depuradoras públicas de EDAR Besós y EDAR Llobregat, usan el agua depurada para mitigar la intrusión salina en los acuíferos superficiales de los deltas de los ríos Besós y Llobregat.

Sobre la calidad del agua, esta se encuentra dentro de los márgenes requeridos legalmente. En el Parque Central se realiza la depuración físico-química y biológica con recirculación del agua depurada. En los parques del Distrito, la decantación y la separación de aceites y grasas, y para los parques auxiliares, la decantación.

Los datos que se muestran en la siguiente tabla, siguen el Reglamento Metropolitano de Aguas Residuales.

Total de vertidos de agua por empresa

	CLD SL m ³	CLD UTE m ³
Vertidos de agua	11.859,55	9.136,84

A continuación se detallan la cantidad de residuos peligrosos que han producido CLD SL y CLD UTE. (Estos residuos no corresponden, por lo tanto, a los residuos que se recogen en la prestación del servicio). En ambos casos, el método que se utiliza para eliminar estos residuos depende del gestor de residuos contratado.

Total de residuos peligrosos y no peligrosos de CLD SL

CORP. CLD SL			
Descripción	Cantidad (Tn)	Tratamiento	
Residuos de pintura	NE 0,974	V-22 Regeneración de aceites minerales	
Aguas de pinturas	NE 1,434	V-91 Utilización como carga en otros procesos	
Envases Contaminantes	E 5,446	V-51 Recuperación, reutilización y regeneración de envases	
Absorbentes y Trapos sucios	E 0,688	V-13 Reciclaje de textiles / V-41 Reciclaje y recuperación de metales o compuestos metálicos	
Aerosoles	E 0,52	V-24 Reciclaje de sustancias orgánicas que no se utilicen como disolventes	
Neumáticos fuera de uso	NE 3,865	V-52 Recuperación de neumáticos / V-61 Utilización como combustible	
Líquidos Acuoso	E 8,92	VAL Valorización	
Aguas con lodos	E 0,142	V-81 Utilización en provecho de la agricultura / V-83 Compostaje	
21,989			

Total de residuos peligrosos y no peligrosos de CLD UTE

CORP. CLD UTE			
Descripción	Cantidad (Tn)	Tratamiento	
Aceites sucios	E 15,40	V-22 Regeneración de aceites minerales	
Envases Contaminados	E 1,06	V-51 Recuperación, reutilización y regeneración de envases	
Absorbentes y Trapos sucios	E 0,39	V-13 Reciclaje de textiles / V-41 Reciclaje y recuperación de metales o compuestos metálicos	
Neumáticos fuera de uso	NE 10,67	V-52 Recuperación de neumáticos / V-61 Utilización como combustible	
Filtros de Aceite	E 0,84	V-22 Regeneración de aceites minerales / V-41 Reciclaje y recuperación de metales o compuestos metálicos	
Zapatos de freno	NE 1,69	V-22 Regeneración de aceites minerales / V-41 Reciclaje y recuperación de metales o compuestos metálicos	
Metales ferrosos	NE 4,56	V-41 Reciclaje y recuperación de metales o compuestos metálicos / V-45 Recuperación de cables	
Anticongelante	E 1,70	V-21 Regeneración de disolventes	
Baterías	E 2,37	V-44 Recuperación de baterías, pilas, acumuladores	
Residuos Líquidos Acuoso Substancias peligrosas	E 22,84	VAL Valorización	
Aparatos eléctricos y electrónicos no peligrosos	NE 0,51	V-41 Reciclaje y recuperación de metales o compuestos metálicos	
Aparatos eléctricos y electrónicos peligrosos pequeños	E 0,20	V-41 Reciclaje y recuperación de metales o compuestos metálicos	
62,21			

Durante el año 2016 ni en CLD SL ni en CLD UTE se han registrado vertidos significativos.

Durante el año 2016 se han transportado los residuos peligrosos generados por CLD SL y CLD UTE. Este transporte se ha realizado por gestores externos autorizados, excepto el transporte de residuos líquidos acuosos, que han sido gestionados por CLD SL.

Transporte de residuos peligrosos

	Residuos peligrosos transportados	
	CLD SL (Tn)	CLD UTE (Tn)
Residuos Líquidos Acuosos Substancias peligrosas	22,84	--
Aceites sucios	15,40	5,45
Envases Contaminantes	1,06	0,63
Absorbentes y Trapos Sucios	0,39	--
Filtros de Aceite	0,84	--
Anticongelante	1,70	--
Baterías	2,37	--
Aparatos eléctricos y electrónicos peligrosos pequeños	0,20	--
Aerosoles	--	0,52
Aguas con lodos	--	0,14

Asociado al Sistema de gestión de la totalidad de las normas implementadas en CLD, se realiza una evaluación de cumplimiento legal con el soporte de un software externo de control legislativo (DL Plus). **En ningún caso a lo largo de estas evaluaciones, se han detectado incumplimientos normativos.**

Gestión económica

Desde el Grupo tenemos el compromiso de ofrecer información transparente sobre nuestra gestión económica para crear información de valor para nuestros grupos de interés. En esta línea y para dar respuesta al indicador GRI correspondiente, en la siguiente tabla mostramos el **Valor económico generado, distribuido y retenido por CLD.**

Durante el ejercicio del año 2016, la cifra de negocios ha estado de 58.127.000€. Este valor supone un aumento de 1.795.000€ respecto el año 2015, cuando la cifra de negocio fue de 56.332.000€. Este incremento se debe, principalmente, al incremento de ingresos derivado de la prestación de servicios.

A pesar de ello, el resultado del valor económico retenido es negativo. No obstante, los administradores han formulado las cuentas anuales en base al principio de empresa en funcionamiento dado que la Sociedad cuenta con el apoyo financiero de su socio mayoritario para continuar con el desarrollo normal de sus actividades y atender los compromisos asumidos.

De esta manera, la Sociedad se encuentra en una situación equilibrada y de solvencia suficiente para afrontar el futuro con optimismo moderado. Para el próximo ejercicio, prevemos una **tendencia positiva de la sociedad en el mercado**, con un incremento en las cifras de venta y, en consecuencia, de nuestra cifra de negocios.

Balance de la situación económica del ejercicio 2016

	2016
Valor económico directo generado	58.844.000
Cifra de negocios	58.127.000
Ventas	187.000
Prestación de servicios	57.940.000
Otros ingresos de explotación	412.000
Ingresos accesorios y otros de gestión corriente	372.000
Subvenciones de explotación incorporadas al resultado del ejercicio	40.000
Ingresos financieros	296.000
De participaciones en herramientas de patrimonio	98.000
De valores negociables y otras herramientas financieras	198.000
• De empresas del grupo y asociadas	182.000
• De terceros	16.000
Deterioro y resultado por alienación de instrumentos financieros	9.000
Valor económico distribuido	59.407.205
Gastos operacionales	17.396.838
Aprovisionamientos	6.763.000
Otros gastos de explotación	5.434.000
Amortización inmovilizado	5.257.000
Deterioro y resultado por alineación del inmovilizado	68.000

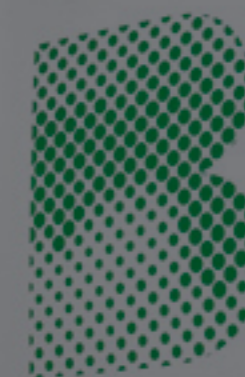
	2016
Salarios y beneficios de la plantilla	35.943.591
Gastos de personal de las cuentas anuales	39.532.000
Seguridad Social a cargo de la empresa	-3.588.409
Pagos a proveedores de capital	1.227.000
Dividendos	311.000
Por deudas con terceros	916.000
Pagos al gobierno	*4.839.776
Inversiones a la comunidad	**0
Valor económico retenido	-563.205

*Esta cifra de pagos al gobierno incluye 3.588.409€ de gasto de la Seguridad Social.

** Por política del Grupo Sorigué, las inversiones a la comunidad a partir de las donaciones a la Fundació Sorigué se centralizan desde una sola empresa del grupo (ACSA), que es la empresa más grande y con más ingresos.

Durante el año objeto de la Memoria, el Grupo ha recibido desgravaciones económicas por un valor de 19.763 €.

Índice de contenidos GRI

**Barcelona
pel Medi
Ambient
Gestió
de residus**

Telèfon del civisme
900 226 226

www.bcn.cat/mediambient
Vehicle amb gas natural

GRI 101: Fundamentos			
GRI 102: Contenidos Generales			
	Descripción	Página	Verificación externa
Perfil de la organización			
102-1	Nombre de la organización	Quiénes somos pág. 9	
102-2	Actividades, marcas, productos y servicios	Quiénes somos pág. 9, 10. Nuestros servicios pág. 13	
102-3	Ubicación de la sede	Contacto pág. 69	
102-4	Ubicación de las operaciones	Quiénes somos pág. 9	
102-5	Propiedad y forma jurídica	Quiénes somos pág. 9, 10	
102-6	Mercados servidos	Quiénes somos pág. 9, 10 Implantación geográfica pág. 14	
102-7	Medida de la organización	Quiénes somos pág. 11	
102-8	Información sobre empleados y otros trabajadores	El equipo de CLD pág. 32	
102-9	Cadena de suministro	Relación con proveedores pág. 41	
102-10	Cambios significativos en la organización y en su cadena de suministro	Órganos de gobierno pág. 16, 17	
102-11	Principio o enfoque de precaución	Comprometidos con el medio ambiente pág. 46	
102-12	Iniciativas externas	El Sistema Integrado de Gestión de CLD pág. 15 El equipo de CLD pág. 34,35	
102-13	Afiliación a asociaciones	Aportando valor a la sociedad pág. 44	
Estrategia			
102-14	Declaración de altos ejecutivos responsables de la toma de decisiones	Carta de la presidencia pág. 3	
Ética e integridad			
102-16	Valores, principios, estándares y normas de conducta	La RSC, un pilar fundamental pág. 20	
Gobernanza			
102-18	Estructura de gobernanza	Órganos de gobierno pág. 16, 17	

Participación de los grupos de interés

	Descripción	Página	Verificación externa
102-40	Listado de grupos de interés	Grupos de interés pág. 24	
102-41	Acuerdos de negociación colectiva	El equipo de CLD pág. 39	
102-42	Identificación y selección de grupos de interés	Grupos de interés pág. 23	
102-43	Enfoque para la participación de los grupos de interés	Grupos de interés pág. 25	
102-44	Temas y preocupaciones clave mencionados	Grupos de interés pág. 26	

Prácticas para la elaboración de informes

102-45	Entidades incluidas en los estados financieros consolidados	Quiénes somos pág. 9	
102-46	Definición de los contenidos de los informes y las coberturas de los temas	Análisis de materialidad pág. 28, 29	
102-47	Listado de temas materiales	Análisis de materialidad pág. 29	
102-48	Reexpresión de la información	N/A por ser la primera memoria elaborada por CLD	
102-49	Cambios en la elaboración de informes	N/A por ser la primera memoria elaborada por CLD	
102-50	Periodo objeto del informe	Quiénes somos pág. 7	
102-51	Fecha del último informe	N/A por ser la primera memoria elaborada por CLD	
102-52	Ciclo de elaboración de informes	Quiénes somos pág. 7	
102-53	Punto de contacto para preguntas sobre el informe	Quiénes somos pág. 7	
102-54	Declaración de la elaboración del informe de conformidad con los Estándares GRI	Quiénes somos pág. 7	
102-55	Índice de contenidos GRI	Índice de contenidos GRI pág. 59-64	
102-56	Verificación externa	Quiénes somos pág. 7	

Temas Materiales			
Tema material	Enfoque de gestión y contenidos	Página	Verificación externa
Dimensión económica			
Cumplimiento económico			
103	Enfoque de gestión	Gestión económica pág. 56	
201-1	Valor económico general y distribuido	Gestión económica pág. 56,57	
201-4	Asistencia financiera recibida del gobierno	Gestión económica pág. 57	
Prácticas de adquisición			
103	Enfoque de gestión	Relación con proveedores pág. 41	
204-1	Proporción de gasto en proveedores locales	Relación con proveedores pág. 41	
Anticorrupción			
103	Enfoque de gestión	La RSC , un pilar fundamental pág. 19, 20, 21, 22	
205-1	Operaciones evaluadas para riesgos relacionados con la corrupción	La RSC , un pilar fundamental pág. 22	
Dimensión ambiental			
Materiales			
103	Enfoque de gestión	Comprometidos con el medio ambiente pág. 46	
301-1	Materiales usados por peso o volumen	Comprometidos con el medio ambiente pág. 47	
Energía			
103	Enfoque de gestión	Comprometidos con el medio ambiente pág. 46	
302-1	Consumo energético dentro de la organización	Comprometidos con el medio ambiente pág. 48	
302-5	Reducción de los requisitos energéticos de productos y servicios	Comprometidos con el medio ambiente pág. 48	
Agua			
103	Enfoque de gestión	Comprometidos con el medio ambiente pág. 46	
303-1	Extracción de agua por fuente	Comprometidos con el medio ambiente pág. 49	
303-3	Agua reciclada y reutilizada	Comprometidos con el medio ambiente pág. 49	

Dimensión ambiental			
Tema material	Enfoque de gestión y contenidos	Página	Verificación externa
Emisiones			
103	Enfoque de gestión	Comprometidos con el medio ambiente pág. 46	
305-1	Emisiones directas de GEI (Alcance 1)	Comprometidos con el medio ambiente pág. 50	
305-2	Emisiones indirectas de GEI al generar energía (Alcance 2)	Comprometidos con el medio ambiente pág. 50	
Vertidos y residuos			
103	Enfoque de gestión	Comprometidos con el medio ambiente pág. 46	
306-1	Vertido de aguas en función de su calidad y destino	Comprometidos con el medio ambiente pág. 51	
306-2	Residuo por tipo y método de eliminación	Comprometidos con el medio ambiente pág. 52	
306-3	Vertidos significativos	Comprometidos con el medio ambiente pág. 54	
306-4	Transporte de residuos peligrosos	Comprometidos con el medio ambiente pág. 54	
Cumplimiento ambiental			
103	Enfoque de gestión	Comprometidos con el medio ambiente pág. 46	
307-1	Incumplimiento de la legislación normativa ambiental	Comprometidos con el medio ambiente pág. 54	
Evaluación ambiental de los proveedores			
103	Enfoque de gestión	Relación con proveedores pág. 41, 42	
308-1	Nuevos proveedores que han pasado filtros de selección de acuerdo con los criterios ambientales	Relación con proveedores pág. 43	
Dimensión social			
Ocupación			
103	Enfoque de gestión	El equipo de CLD pág. 32	
401-1	Nuevas contrataciones de empleados y rotación del personal	Nuevas contrataciones pág. 33	
401-2	Beneficios para los empleados a tiempo completo que no se ofrecen a los empleados a tiempo parcial o temporales	Conciliación pág. 39	
401-3	Permiso parental	Conciliación pág. 38	

Dimensión social			
Tema material	Enfoque de gestión y contenidos	Página	Verificación externa
Salud y seguridad en el trabajo			
103	Enfoque de gestión	El equipo de CLD pág. 35	
403-2	Tipos de accidentes y tasa de frecuencia de accidentes, enfermedades profesionales, días perdidos, absentismo y número de muertes por accidente laboral o enfermedad profesional.	El equipo de CLD pág. 36	
403-3	Trabajadores con alta incidencia o elevado riesgo de enfermedades relacionadas con su actividad	El equipo de CLD pág. 37	
403-4	Tema de salud y seguridad tratados en acuerdos formales con sindicatos	El equipo de CLD pág. 37	
Formación y enseñanza			
103	Enfoque de gestión	El equipo de CLD pág. 37	
404-1	Media de horas de formación al año por empleado	El equipo de CLD pág. 37	
404-2	Programas para mejorar las aptitudes de los empleados y programas de ayuda a la transición	El equipo de CLD pág. 38	
Diversidad e igualdad de oportunidades			
103	Enfoque de gestión	El equipo de CLD pág. 34	
405-2	Diversidad e igualdad de oportunidades	El equipo de CLD pág. 34	
Libertad de asociación y negociación colectiva			
103	Enfoque de gestión	Relación con proveedores pág. 41, 42	
407-1	Operaciones y proveedores de los cuales los derechos a la libertad de asociación y negociación colectiva podrían estar en riesgo	Relación con proveedores pág. 43	
Evaluación social de proveedores			
103	Enfoque de gestión	Relación con proveedores pág. 41, 42	
414-1	Nuevos proveedores que han pasado filtros de selección de acuerdo con los criterios sociales	Relación con proveedores pág. 43	

Dimensión social			
Tema material	Enfoque de gestión y contenidos	Página	Verificación externa
Política pública			
103	Enfoque de gestión	Órganos de gobierno pág. 16, 17	
415-1	Contribuciones a partidos y/o representantes políticos	Órganos de gobierno pág. 18	
Cumplimiento socioeconómico			
103	Enfoque de gestión	La RSC, un pilar fundamental pág. 19, 20, 21, 22	
419-1	Incumplimiento de leyes y normativas en los ámbitos social y económico	La RSC, un pilar fundamental pág. 22	

Informe de verificación

AENOR

VERIFICACIÓN DE LA MEMORIA DE SOSTENIBILIDAD

VMS-2017/0028

AENOR ha verificado que la Memoria de la empresa

CORPORACIÓN CLD, S.L.

TITULADA: CLD MEMORIA DE RESPONSABILIDAD 2016

Conforme con: Los GRI Standards del Global Reporting Initiative

Opción GRI aplicada: Esencial

Proceso de Verificación: Para conceder este Documento de Verificación, AENOR ha comprobado la adecuación de la memoria al requerido por GRI y ha trazado los datos e información contenidos en la misma.

Fecha de emisión: 2017-11-24

Rafael GARCÍA MEIRO
Director General

AENOR INTERNACIONAL, S.A.U.
Génova, 6. 28004 Madrid, España
Tel. 91 432 60 00 - www.aenor.com

Original Electrónico

AENOR

VERIFICACIÓN DE LA MEMORIA DE SOSTENIBILIDAD

VMS-2017/0028-001/00

AENOR ha verificado que la Memoria de la empresa Corporación CLD

CLD MEMORIA DE RESPONSABILIDAD 2016

incluye la información de

CLD, S.L.

Conforme con: Los GRI Standards del Global Reporting Initiative

Opción GRI aplicada: Esencial

Proceso de Verificación: Para conceder este Documento de Verificación, AENOR ha comprobado la adecuación de la memoria al requerido por GRI y ha trazado los datos e información contenidos en la misma.

Fecha de emisión: 2017-11-24

Original Electrónico

AENOR INTERNACIONAL, S.A.U.
Génova, 6. 28004 Madrid. España
Tel. 91 432 60 00 - www.aenor.com

Rafael GARCÍA MEIRO
Director General

AENOR

VERIFICACIÓN DE LA MEMORIA DE SOSTENIBILIDAD

VMS-2017/0028-002/00

AENOR ha verificado que la Memoria de la empresa Corporación CLD que incluye la información de

CLD UTE

TITULADA: CLD MEMORIA DE RESPONSABILIDAD 2016

Conforme con: Los GRI Standards del Global Reporting Initiative

Opción GRI aplicada: Esencial

Proceso de Verificación: Para conceder este Documento de Verificación, AENOR ha comprobado la adecuación de la memoria al requerido por GRI y ha trazado los datos e información contenidos en la misma.

Fecha de emisión: 2017-11-22

Rafael GARCÍA MEIRO
Director General

AENOR INTERNACIONAL, S.A.U.
Génova, 6. 28004 Madrid. España
Tel. 91 432 60 00 - www.aenor.com

Nos interesa tu opinión

Dedícanos 1 minuto de tu tiempo y ayúdanos a conocer y trabajar lo que es importante para ti.

1. ¿A qué grupo de interés del Grupo Sorigué perteneces?

- > Proveedor
- > Cliente, usuario o consumidor
- > Trabajador
- > Aliado / Colaborador
- > Gobierno / Administración
- > Comunidad local
- > Otros, indica cuál

2. ¿Te ha resultado de interés la información que recoge esta Memoria de Sostenibilidad? (Valoración de 1 a 5)

- > 1 2 3 4 5

3. ¿Has descubierto aspectos de CLD que desconocías?

- > Pertenencia al Grupo Sorigué
- > Servicios ofrecidos
- > Implantación geográfica
- > Sistema de gestión integrado
- > Compromisos con el medio ambiente
- > Compromiso social
- > Otros, indica cuál

4. ¿Hay algún aspecto sobre el que te hubiera interesado tener más información?

- > Sí, indica cuál
- > No

5. Marca de entre los siguientes aspectos, aquellos con los que identificas CLD

- > Eficiencia
- > Igualdad
- > Servicio a la comunidad
- > Calidad de vida laboral
- > Protección del medio ambiente
- > Sostenibilidad

6. ¿Hay algún aspecto sobre el que te gustaría que dedicáramos más esfuerzos?

- > Sí, indica cuál
- > No

CONTACTO

Corporación CLD

Pablo Iglesias, 61-63
08908 Hospitalet de Llobregat (Barcelona)
T +34 934 450 215 (General)
T +34 933 308 518 (Servicios)
info@corpclld.com

Sorigué

Alcalde Pujol, 4
25006 Lleida
T +34 973 706 100
F +34 973 263 811
sorigue@sorigue.com